Jaargang 114. Woensdag, 3 Januarij 1855. No. 2.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Bij deze Courant wordt tevens verzonden eene Afkondiging van Burgemeester en Wethouders van *Groningen*, inhoudende Reglement en [illegible] tusschen *Meppel* en *Groningen*, vice versa.

De Groninger Courant, Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des Zondags, Woensdags en Vrijdags, *terwijl de expeditie der couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f* 3,00 *in het kwartaal, franko per post f* 3,40. *Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

NOTIFICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Groningen*, gelezen hebbende eene Missive van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Drenthe*, d.d. 13den dezer maand, no. 8; waarbij wordt te kennen gegeven, dat door hen onder die dagteekening eene CIRCULAIRE is verzonden aan de GEMEENTEBESTUREN dier Provincie, houdende HERINNERING aan de vroeger gegevene VOORSCHRIFTEN in acht te nemen bij den **INVOER** van **RUNDVEE** uit andere Provinciën, ter voorkoming van het OVERBRENGEN der BESMETTELIJKE LONGZIEKTE, en daarbij in overweging genomen, om daaraan binnen deze Provincie bekendheid te geven, opdat de Ingezetenen zich er voor wachten kunnen, dat het Vee, hetwelk zij voornemens zijn in *Drenthe* in te voeren, wegens gebrek aan voldoende Getuigschriften aan de Grenzen worde afgewezen, —

Brengen bij deze ter kennis van het Publiek, dat volgens de in de Provincie *Drenthe* bestaande voorschriften, *de runderen, welke uit andere Provinciën in Drenthe worden ingevoerd, bij den invoer moeten zijn gedekt en gedurende drie maanden gedekt moeten blijven door een getuigschrift, voor ieder rund afzonderlijk af te geven door een' erkenden Rijks Veearts en door den Burgemeester der betrokken Gemeente voor deugdelijk en echt verklaard, inhoudende, behalve de vermelding van de soort, de kleur en den ouderdom van het Vee, verklaring dat de stal, waarvan het afkomstig is, niet met de Longziekte besmet en alzoo gezond is;* — dat voorts de Gemeentebesturen in *Drenthe* nadrukkelijk zijn uitgenoodigd te zorgen, dat deze voorschriften stiptelijk worden opgevolgd, en dat ter gelegenheid van het houden van Veemarkten, door de Politie steeds gewaakt worde, dat geen Rundvee van buiten de Provincie *Drenthe* worde ingevoerd, zonder gedekt te zijn door een Getuigschrift, afgegeven door eenen Veearts en voor deugdelijk verklaard door den Burgemeester der betrokkene Gemeente, zoo als hierboven is omschreven, en dat het Vee, in de Gemeente verblijvende, gedurende drie maanden met dit Getuigschrift blijve gedekt; dat wijders, indien het Vee bij den invoer door een dergelijk Getuigschrift, afgegeven door eenen Veearts uit de Provincie van waar het Vee wordt ingevoerd en voor deugdelijk verklaard door den Burgemeester der Gemeente van waar het afkomstig is, niet is gedekt, daarin niet kan voorzien worden door eene verklaring van eenen Veearts uit *Drenthe*, zonder dat deze laatste bij de visitatie bij den invoer niet in staat wordt gesteld te certificeren, dat de Stal of Weide, van waar het Vee afkomstig is, niet met de Longziekte is besmet, zoodat bij het ontbreken van zoodanig Getuigschrift, de invoer van Vee moet worden belet; wordende overzulks de belanghebbende Ingezetenen dezer Provincie, ter voorkoming van schade of ongelegenheid, gewaarschuwd, zich, wanneer zij Rundvee uit deze Provincie in *Drenthe* willen invoeren, steeds te voorzien van de bovenbedoelde, met naauwkeurigheid, overeenkomstig de hierbij opgegevene voorschriften, voor ieder stuk Vee *afzonderlijk opgemaakte* Getuigschriften, en te zorgen dat zij, die het Vee invoeren, deze Getuigschriften bij den invoer aan de grenzen der Provincie *Drenthe* bij de hand hebben.

Aldus gedaan in het Provinciehuis te *Groningen* den 21sten December 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.
Ter ordonnantie van dezelven:
ALBERDA.

VERPACHTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving*, te verpachten:

Het **VERLAATSGELD** van het VERLAAT te ***Martenshoek*** en daarbij behoorende BEHUIZING, voor den tijd van **drie** jaren.

Het **VERLAATSGELD** van het VERLAAT te ***Zuidbroek***, voor den tijd van **één** jaar.

Het **BRUG- of KLAPGELD** van de OPHAALBRUG over het Damsterdiep te ***Oosterhoogebrug***, Gemeente *Noorddijk*, voor **één** jaar.

Het aan de Gemeente *Groningen* toekomende **REGT van VISSCHEN** in de na te melden Wateren, voor den tijd van **één** jaar in 5 perceelen, als:

1) In het FOXHOLSTERMEER, in het Diep loopende door *Foxhol* tot aan den mond van het *Foxholstermeer*, en in het WINSCHOTERDIEP, van het Tolhek te *Foxham*, tot langs het *Foxholsterbosch*.

2) In het DRENTSCHE DIEP van den mond bij het Winschoterdiep Zuidwaarts, tot de plaats waar de oude Molen heeft gestaan, en van den mond van het Foxholstergat Zuidwaarts, tot zoo verre het Regt van de Gemeente *Groningen* zich uitstrekt.

3) In het WINSCHOTERDIEP, van den mond van het Drentsche Diep, tot den buitensten Drijfboom buiten het Kleinepoortje.

4) In de DIEPEN en HAVENS in de Stad *Groningen*, van den binnen-Drijfboom bij het Kleinepoortje tot den binnen-Drijfboom in den mond van de Noorderhaven, met de uitzonderingen, in de Voorwaarden van Verpachting vermeld.

5) In het REITDIEP, van den buiten-Drijfboom in den mond van de haven tot *Garnwerd*.

De Voorwaarden zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, **voor ieder perceel afzonderlijk in te dienen, en wat de Visscherijen betreft** met omschrijving en vermelding van het **nommer** der perceelen waarvoor ingeschreven wordt, moeten, overeenkomstig het bij de Voorwaarden bepaalde, vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 11den Januarij 1855 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan de hoogste Inschrijvers, zal, onder nadere goedkeuring, in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 12den Januarij 1855, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 21 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 30sten December 1854, voor zooveel noodig onder goedkeuring van GEDEP. STATEN, heeft bepaald, dat, terwijl de **Trekschuiten en Barges**, het Winschoterdiep bevarende, zullen zijn onderworpen aan de **betaling** van het **HAVENGELD** bepaald bij het op den 29sten Julij 1854 vastgestelde Tarief, zal zijn en blijven **opgeheven** de van ouds betaalde retributie van **een vierde der Vrachtloonen** of **Stadscontingent** op het groote Trekschuitenveer en de Landveren, het Winschoterdiep bevarende.

GRONINGEN, 30 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne vergadering van den 31sten October 1854, is vastgesteld de volgende **VERORDENING:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*,

Gelet op art. 232 der Gemeentewet,

Heeft, onder goedkeuring van Z. M. den Koning, besloten:

Er zullen, te beginnen met den ingang des jaars **1855**, op de **HOOFDSOM** der **GRONDBELASTING** geheven worden: **Vijftien opcenten** voor de **Gebouwde Eigendommen** en **tien opcenten** voor de **Ongebouwde Eigendommen.**

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 31sten October 1854.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En dat deze Verordening bij Koninklijk besluit van den 10den December 1854, no. 54, is goedgekeurd, onder aanhaling der voorschriften, waarnaar de invordering van de bij bovenstaand besluit bepaalde belasting zal geschieden, welke voorschriften mede in de vergadering van den Raad dezer Gemeente van den 31sten October 1854 zijn vastgesteld, invoege als volgt:

De RAAD der Gemeente *Groningen*,

Gelet op art. 257 der Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85),

Heeft besloten, vast te stellen de navolgende

VERORDENING op de **invordering** van de **Belasting** bij wijze van **Opcenten** op de **Hoofdsom** der **Rijksbelasting** van de **Gebouwde** en **Ongebouwde Eigendommen**, ten behoeve van de Gemeente geheven wordende.

Art. 1. De opcenten op de Rijksbelasting van de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen worden tegelijk met deze door 's Rijks Ambtenaren ingevorderd, en vóór het einde van elke maand, volgende op die waarin zij zijn ontvangen, uitgekeerd aan den Gemeente-ontvanger.

Art. 2. De bepalingen van art. 258 tot en met art. 262 der voormelde Wet zijn ten deze van toepassing.

Art. 3. Deze Verordening verbindt met den dag harer afkondiging.

Gedaan te *Groningen*, ter openbare Raadsvergadering van den 31sten October 1854.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 1sten Januarij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van degenen, wie zulks aangaat, dat voor den laatsten Januarij aanstaande behooren te worden **ingediend** de **DECLARATIEN** wegens LEVERANTIEN of WERKEN, ten dienste dezer Gemeente in het loopende jaar **1854** gedaan.

GRONINGEN, 11 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* waarschuwen bij deze degenen, welke iets aan de Gemeente wegens **PACHT, HUUR** als anders, verschenen in **1854**, **verschuldigd** zijn, dat VERSCHULDIGDE op den verschijndag, immers uiterlijk in de maand Januarij 1855, te betalen, bij gebreke waarvan dezelve in regten zullen worden aangesproken.

GRONINGEN, 11 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **SECRETARIS** der PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat er op ZATURDAG den 6den Januarij 1855, van des voormiddags 10 tot des namiddags één uur, in het RAADHUIS dezer Gemeente, gelegenheid zal worden gegeven tot het doen viseren der ACTEN van TOELATING der SCHOOLONDERWIJZERS, SCHOOLHOUDERESSEN, HOUDERESSEN van BEWAARSCHOLEN en HUISONDERWIJZERS.

Wordende de Opgeroepenen uitgenoodigd, om alsdan schriftelijk op te geven hunne Woonplaats, benevens de roode letter en het nommer hunner Behuizing.

GRONINGEN, 30 December 1854.

L. B. LOHMAN.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de aangave van Kinderen, voor welke de TOEGANG tot eene der STADS SCHOLEN tegen den 1sten Mei 1855 verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand Januarij aanstaande.

GRONINGEN, 30 December 1854.

L. B. LOHMAN.

Attestatiën de Vita.

Wordt bekend gemaakt, dat tot het afgeven der ATTESTATIEN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten Januarij 1855 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis te *Groningen* zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 1 uur, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, benevens GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op **VRIJDAG** den 5den Januarij 1855; en

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op **ZATURDAG** den 6den Januarij 1855.

(*Zie de Nieuwstijdingen in 't Bijvoegsel.*)

Bij het sluiten dezer Courant was de Hollandsche *post nog niet aangekomen.*

De Oorlogstelegraaf.

De krijgskunde wist ten allen tijde de ontdekkingen en resultaten op het gebied van wetenschap en kunsten in hare werkplaatsen over te brengen. Zij bedient zich van den electro-magneet om op verren afstand gelegene mijnen te doen springen, zij bedient zich van den stoom om zoowel de legers als de verderf aanbrengende materialen in korten tijd naar alle zijden te kunnen overbrengen; zij maakt zich ook den electro-magnetischen telegraaf ten nutte, waarvan de geallieërden in de Krim ons thans het bewijs leveren. Van de bogt van Chersonesus, het aansluitingspunt van den linkervleugel met de zee en alzoo met de vloot, langs Sebastopol heen tot aan den uitersten regter vleugel loopt, achter de werken en batterijen der geallieërden, een telegraafdraad en men moet aannemen — ons ontbreken nadere opgaven — dat deze uitloopt aan den noordelijken uithoek van de bogt van Balaklava en alzoo deze opene haven met de vloot en omgekeerd deze met de landtroepen in verbinding stelt.

De groote militaire voordeelen van deze inrigting, die nadenkend [illegible] in het oog. Gesteld, de belegerden doen een uitval op den linkervleugel en ontwikkelen op een punt eene aanzienlijke overmagt, zoodat de naastbijstaande reservetroepen niet in staat zijn aan de overmagt het hoofd te bieden, hoeveel tijd moet er niet verloren gaan, voordat de eerste de beste ordonnans de bevelen op verderen afstand kan overbrengen. Met behulp van den telegraaf daarentegen kunnen de reservetroepen thans zooveel spoediger op de plaats des gevechts tegenwoordig zijn, als er verschil bestaat tusschen den spoed van een ordonnans, en de werking van den telegraaf; met behulp van dezen ook, zal een loos alarm, dat in den krijg de troepen zoo dikwijls afmat, slechts zeer zelden voorkomen.

Hoe langer de liniën, die het belegeringsleger bezet houdt, zijn, hoe meer de voordeelen van eene goed ingerigte telegraafleiding uitkomen, en komt zij dus den geallieërden voor Sebastopol in de eerste plaats te stade.

Eene groote machine.

Met waarheid kan men zeggen in eenen gewigtigen tijd te leven. Het zal onzen lezers misschien ongeloofelijk voorkomen, wanneer wij zeggen, dat in het dal van San Jose, in Californië, eene oogst-machine in werking is, welke dagelijk den oogst van 20 akkers afmaait. Wij zagen haar in beweging op hare zware raderen, gelijk den wagen van Juggernaut in Indië, en de halmen bogen zich voor haar en werden ganasch vernietigd; want deze machine maait niet alleen, maar zij dorscht en maakt de vrucht ook schoon, sorteert dezelve en doet dezelve in zakken, en wel alles tegelijker tijd.

Een span van 20 paarden trekt deze magtige oogstmachine bestendig door het veld. De messen nemen iederen halm zuiver weg en brengen hem onder een' linnen trommel in den sorteerder en van daar het graan door eenen trechter in de zakken. Deze worden gevuld, toegenaaid en vervolgens achter de machine op het veld gelegd.

Bij het einde des dagwerks ziet de oogster over 20 akkers gedorscht stroo, terwijl de vrucht in goed gevulde zakken, gelijk zoo vele honderden schapen, op het veld verspreid liggen. Dit is eene der wondervolste uitvindingen dezer eeuw. (*Californisch Nieuwsblad.*)

Het volksonderwijs op het platteland in Wurtemberg.

In Wurtemberg is het schoolhuis doorgaans het fraaiste huis van het dorp, soms het eenige dat zich door sierlijkheid onderscheidt. Een onderwijzer der lagere school heeft geen minder inkomen dan 500 fl. waardoor men in staat gesteld is de meesters te kiezen onder de verlichte ingezetenen en hun een waardig bestaan, vrij van ontberingen, te verzekeren.

Het onderwijs is verpligtend tot den leeftijd van 14 jaren. Eene commissie van notabelen bewaakt met naauwgezetheid den ijver der leerlingen; de ouders zijn bijzonderlijk aansprakelijk voor de nalatigheid hunner kinderen. Bij de loting voor de militie onderzoekt men de kunde van elken loteling en de ouders zijn nogmaals op dezelfde wijze aansprakelijk, als de kinderen niet zonder fout kunnen schrijven. Er is dan ook geen boer, geen meid, die niet volkomen kan lezen, schrijven en rekenen. De kleeding der vrouwen, ofschoon eenvoudig en zindelijk, draagt vaak het kenmerk van armoede, hare levenswijs is zoo sober, dat zij met eene strenge ontbering overeenkomt; maar allen hebben denzelfde graad van onderwijs en haar verstand is volkomen naar dat onderwijs ontwikkeld, vooral in Neder-Zwaben.

De opvoeding schijnt even volmaakt te wezen als het onderwijs.

De liefde tot het volk, de warmste en meest belanglooze menschlievende ijver schijnen al de handelingen der vermogende standen in dat land te leiden; in geen ander land vindt men de naastenliefde over het algemeen meer beoefend met die welwillendheid, minzaamheid en openhartige ongeveinsde eenvoudigheid, die er de waarde van vertiendubbelen. Nergens ook is de arbeidende klasse zoo dienstvaardig en voorkomend; zij bezit daarenboven eene behendigheid en vlugheid, welke men zelden elders aantreft. Men verzekert, daarenboven, dat de zedetucht er veel strenger is, dan in de overige gedeelten van Duitschland. Eindelijk, de godsvrucht is bij de Wurtembergers zacht- en verdraagzaam, maar opregt en algemeen.

Het gouvernement bevordert deze uitkomst door de onverbiddelijke gestrengheid, waarmede het de regtschapenheid der ambtenaren en overheden bewaakt.

Het is aan het lager onderwijs, dat men die verstandelijke en zedelijke ontwikkeling der arbeidende klasse te danken heeft.

Kerknieuws.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Nieuwe Tonge is ter electie aan de ambachtsheeren van Grijsoord aangeboden het volgende tweetal van predikanten: *A. P. A. du Cloux*, te Oldebroek, en *J. A. ten Bokkel Huinink*, te Doornspijk.

(*Ingezonden.*)

Eene onwettige toeëigening.

In de zitting van den raad dezer gemeente, op Zaturdag l.l., is, blijkens het verslag in het *Bijblad* der *Groninger Court.* 1855, no. 1, onder anderen ingekomen (zie no. 15): de rekening van „*de Ned. Israël. gemeente*" Teschuat Israël over 1854 en begrooting over 1855.

We zijn zoo vrij, de aandacht er op te vestigen, dat nog onlangs door de hooge regering is gehandhaafd de vroegere bepaling, dat genoemde *afgescheidene* gemeente zich volstrekt niet den titel van „*Nederlandsche Israëlietische*" gemeente mag arrogeren.

In het belang der wezenlijke *Nederlandsch-Israëlietische* gemeente alhier is het van hoog gewigt te achten, dat de gemeenteraad *ook* deze pretentie der enkele ontevredenen, — die zich, onvoorzigtig, tot een van het Nederlandsch-Israëlietisch kerkgenootschap *geheel* afgescheiden ligchaampje hebben opgeworpen, maar die fout nu trachten te redresseren, — niet doe gelden.

M. d. R.!

Om verkeerde gevolgtrekkingen te voorkomen, verzoek ik u, aan de volgende weinige regelen een plaatsje in uw geacht dagblad te gunnen.

In 't vorig nommer uwer courant komt een ingezonden stuk voor over twee onderwijzersgezelschappen hier ter stede, *Ontwikkeling* en *Groninger derde*, die eerst afzonderlijk hebben bestaan en nu vereenigd zijn.

Ik geloof het gevoelen uit te spreken van op één na alle leden der genoemde vereenigingen, wanneer ik ten zeerste afkeur, dat men over dergelijke zaken in een publiek blad gaat schrijven. Waartoe toch moet het dienen? 't Publiek heeft er van verre geen belang bij, terwijl onnadenkenden er eene gelegenheid door hebben, om onderwijzers van pedanterie te beschuldigen. Wil de heer D. gaarne iets van zijne hand gedrukt zien; hij ga dan iets degelijks schrijven. Voorts raad ik hem sterk aan, zijn werk, vóór het ter perse gaat, aan verstandiger menschen te laten lezen. De belagchelijke tirade over de Oostersche kwestie aan 't slot van genoemd stuk laat ik geheel buiten beoordeeling.

Ik heb de eer te zijn, Mijnheer,

UEd. Dw. Dienaar: S. J. H.

ERRATUM.

In het voorstel van vier leden van den raad omtrent het plaatselijke belastingstelsel, in het vorige nommer dezer courant medegedeeld, zijn, na de vermelding van de geraamde opbrengst der accijnsen in deze gemeente voor 1855, te zamen ten bedrage van *f* 117,956.23½, de volgende drie regels uitgevallen: „De opbrengst der personele belasting daarentegen „bedraagt voor de gemeente *Groningen*, met inbegrip der „20 opcenten, ongeveer de som van *f* 112,000.00"

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, heden, 2 Januarij.

De storm, die hier vooral sedert gisteren in hevigheid is toegenomen, heeft het water tot eene aanmerkelijke hoogte opgevoerd; het staat tot aan de kroon van den dijk, zoodat, bij langer aanhouden, noodlottige gebeurtenissen zijn te vreezen.

Uit Madrid is hier de tijding ontvangen, dat de heer *Collado* als minister van financiën zijne demissie heeft genomen en in die waardigheid door *Sevillano* is vervangen.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, heden, 2 Januarij.

			Slotkoers.
NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½ pCt.	59¾.
Dito	Dito	„ 3 „	71.
Dito	Dito	„ 4 „	89⅛.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5 „	62⅛.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5 „	72⅛.
Dito	Dito 1854	„ 5 „	72⅛.
Dito	1851 en 1852	„ 2½ „	31⅛.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1 „	18⅛.
Dito	Binnenl.	„ 3 „	33.
PORTUGAL		„ 3 „	36⅛.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5 „	100⅛.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5 „	100⅛.
Dito	bij *Hope*	„ 4 „	—

LONDEN, heden, 2 Januarij. Consols 90⅛.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 29 Dec., kapit. *Karst* Wilhelmina Lucia, van Batavia; *Reus*, voor *Brouwer*, Attalante, van Suriname; *Hansen* Anna Kristina, van Stege; den 30sten *Boer* Johanna Henriette, van Nickerie; *Bakker* Sagitta, van Savanah. — Te Helvoet den 29 Dec., *Koning* Susanna en Elisabeth, van Nickerie; den 30sten *Tolner* Zeemeeuw, van Nantes; *Gatsen* Elisabeth Helene, van Memel; *Scherpbier* Remke, van Corsoer. — Te Brielle den 30 Dec., *Hansen* Johanne Cicoline, van de Belt. — Te Vlissingen den 28 Dec. *de Haan* Victoria, van Seville. — Te Smirna den 12 Dec., *Smit Petersen* Hollandia, van Amsterdam, laatst van Syra, zou n. Konstantinopel vertrekken. — Te Venetien den 21 Dec., *Mink jr.* Wilhelmina, van Amsterdam. — Te Malta den 18 Dec., *Addens* Petronella, van Tunis; den 19den *Post* Ettje Berg, v. Rotterdam; den 20sten *Hazewinkel* Albertina, van Triest. — Bij Dungeness den 27 Dec., *de Jong* Zuiderzee, van Harlingen naar Havanna. — Te Portsmouth den 26 Dec., *Meesenbroek* Wierdina Hendrika, van Londen naar Poole; den 28sten *Wielema* Drie Vrienden, van Charleston naar Nickerie; *Voogd* Johannes, van Newcastle naar Konstantinopel. — Te Hull den 27 Dec., *Kuipers* Vrouw Maria, van Harlingen. — Te Hamburg den 29 Dec., *Wiarts* Antina, van Amsterdam. — Te Arendahl den 14 Dec., *de Weerd jr.* Groot Lankum, van Memel. — Te Marstrand voor den 16 Dec., *Nagel* Afina Hillegina, van Dantzig naar Nantes.

[illegible] naar Harburg. — Van Marseille den 27 Dec., *[illegible]* Nijverheid, naar Rotterdam. — Van Tarragona den 20 Dec., *Mooi* Eyke Tromp, naar Liverpool. — Van Smirna den 3 Dec., *Molenaar* Pollux, naar Amsterdam. — Van Poole den 28 Dec., *de Grooth* Johanna Maria en *Stenger* Gesina Margaretha, beide naar Seville. — Van Mumbles den 28 Dec., *Mulder* Zorg en Vlijt, van Cardiff n. Gibraltar. — Van Hamburg den 28 Dec., *Hollander* Johannes, n. Gend; den 29sten *Huisman* Anje Sietsia, naar Genua.

Zeilklaar te Marseille den 22 Dec., kapit. *de Jong* Reina, naar Konstantinopel.

In lading te Liverpool den 27 Dec., kapit. *Krol* Antje en Jansje, naar Livorno.

DELFZIJL, [illegible] Dec. Binnengekomen den 29 Dec., kapit. *Barghoorn* de Vr. Antje, v. Emden; *Busschen* Henderika, v. Norden; *Kramer* Pieter, van Emshorn en *Slik* de Hoop, van Leer, beide naar Amsterdam; *Pronk* Harmanna, van Emden.

Vertrokken den 30 Dec., kapit. *Huisman* Frau Peta, naar Grietsheil; *Busscher* de Frau Lutzya, naar Carolinerzijl; *Katt* Margaretha, naar Emden.

Den 24 Dec. is in de Eems gezonken het kofschip Betje Pronk, kapit. *Vos*, van Koningsbergen naar Delfzijl, beladen met rogge en erwten; van de equipage is één man, genaamd *Pieter Sloot*, omgekomen, van lading en schip is niets geborgen.

ZOUTKAMP, [illegible] Januarij. Vertrokken den 30 Dec., kapit. *Loots* Catharina, naar Hamburg.

Zeilklaar den 1 Dec., kapit. *Boekhout* de Zaaijer, naar Londen.

SCHIERMONNIKOOG, 1 Jan. In de jongstverloopene dagen zijn alhier aangespoeld eenige eiken balken, gemerkt S. M., een naambord, waarop met vergulde letters, MC. LAREN, en eene kruik, waarin een brief van dezen inhoud: Screw-steamschip, Pilot P. Warn, Dec. 25st 1854, off the Texel 10 A. M. 4 dags from Hamburg. Boand for London. Alls well. Blowing a gale wind.

ROTTERDAM, 28 Dec. Het kofschip Ettje Berg, kapit. *Post*, uit Sappemeer, waarvoor eenigen tijd geleden vrees bestond, dat het door aanzeiling in het kanaal zou verongelukt zijn (vroeger gemeld), is volgens brief van gezegden kapitein van den 19 Dec. j.l. behouden te Malta aangekomen. (Zie boven).

SHEERNESS, 29 Dec. Het schip Margaretha Johanna, kapit. *Schou*, van Newcastle naar Soerabaya, is alhier lek binnengeloopen.

LAURKULLEN, 10 Dec. Alhier is aangespoeld een roer en roerpen, waarop met vergulde letters: „*A. T. Hazewinkel* 1849." (Het schip Geertruida kapit. *A. T. Hazewinkel*, behoort te Wildervank te huis).

RENDSBURG, 28 Dec. De volgende naar de Noordzee bestemde schepen liggen nog hier: kapit. *Pekelder* Berendina, *Schuur* Jacoba Gezina, *Pronk* Gezina, *Colle* Jonge Pieter, *Faber* Hendrika Catharina, *Wiebes* Vriendschap, *Bartels* Gezina, *Levet* Onderneming, *Topzant* Martha, *Konterman* Vr. Renske, *Sprik* Alida, *Kramer* Annette Catalina, *Panteler* Christina, *van Klooster* Gezina, *Bakker* Zwaantina, *Ooster* Margaretha Hillegina.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

23 Dec. v. d. Wal, Grietje Mellema, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
Kwint, Hendr. Gezina, v. Koningsb. n. Groningen, m. rogge.
27 —— Carssens, Elisabeth, v. Gloucester n. Memel, m. zout.
Veen, Alida, v. Pillau n. Londen, m. talk.

De wind den 23 Dec. N.N.W., N.W.; den 24sten N.W., W.; den 25sten Z.W., Z.Z.W., W.; den 26sten W., W.N.W., den 27sten W., W.Z.W.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 1 Januarij 1855.
4 Nederl. ℔ 50 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 2 Januarij.

TARWE.			Veen	66 ℔	*f* 6,90	Zw. Voer	36 ℔	*f* 3 60
Oude	70 ℔	*f*	GERST.			»	38	» 3,80
N. Oml.	68	» 11,40	Winter	54 ℔	*f* 5,60	»	40	» 4,00
»	70	» 12,00	»	56	» 6,00	»	42	» 4,30
»	72	» 12,60	»	58	» 6,40	»	44	» 4,20
» Old.	70	» 11,70	Zomer	54	» 5,25	BOONEN		
» »	72	» 12 30	»	56	» 5,55	Paardeb		*f* 7.25.50
» »	74	» 12,90	Knobbe	60	» 6,40	Gr. Erwt.		*f* 10 a *f* 11
» »		» »	»	62	» 6,70	Graauwe		*f* 9½ a *f* 10
ROGGE.			HAVER.			ZADEN ENZ.		
Inl.	64 ℔	*f* 8,50	Dikke	36 ℔	*f* 3,55	Old. Koolzaad		
»	66	» 8,90	»	38	» 3,75	Oml.		*f* 14 50 *f* 15,60
»	68	» 9,30	»	40	» 3 95	Oost. dito		*f*
»	70	» 9,70	»	42	» 4,15	Zomerzaad		*f*
BOEKWEIT.			»	44	» 4 35	G. Mosterdz.		*f*
Gr. Zd.	64 ℔	*f* 6 80	»	46	» 4,55	Lijnzaad		
» »	66	» 7,20	»	48	» 4,80	Dederzaad		*f*
» »	68	» 7,60	»	50	» 5,00	Gr. Gort		*f* 9,50 a *f* 10
Zw. Zand	64	» 6,60	Witte Voer	36	» 3,65	Par. 100N. ℔		*f* 13.50
» »	66	» 7,00	»	38	» 3,85			*f* 14.50
Veen	64	» 6,50	»	40	» 4 05	Raapolie p. v.		*f* 47

Tarwe weinig in omgegaan. — Rogge als genoteerd aan consumtie verkocht. — Boekweit bijna in een doen. — Zware Winter-Gerst wel zoo aangenaam, ligtere moeijelijk te plaatsen. — Dikke Haver prijshoudende, Voer iets lager, Zware goed prijshoudende. — Boonen stil. — Koolzaad niet in omgegaan. — Gort prijshoudende.

AMSTERDAM, 1 Januarij. Wegens het Nieuwjaarsfeest heden geen graanmarkt.

LONDEN, 29 Dec. De aanvoeren van Tarwe zijn gering en de prijzen vast op die der vorige week. Gerst met weinig voorraad en de markt [illegible] levendigheid. Haver almede weinig aan. Men gelooft dat eene hoeveelheid uit Zweden en Denemarken spoedig zal aankomen; dit houdt de markt stil. — De aanvoeren van den 26sten tot en met den 29sten dezer bedragen: 2310 qrs. Engelsche en 2790 qrs. vreemde Tarwe; 1820 qrs. Engelsche en 480 qrs. vreemde Gerst; 3760 qrs. Engelsche en 9250 qrs. vreemde Haver.

AMSTERDAM, 30 Dec. Hennep: Er is bij partij in Riga Poolsche Rein Hennep gedaan voor *f* 110.

SCHIEDAM, 30 Dec. Moutwijn *f* 21,50. — Jenever *f* 27. — Amst. proef *f* 28,25.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 2 Januarij. Van Boter geen aanvoer.

LEEUWARDEN, 29 December. De prijs der Boter was [illegible] den *f* 43,00.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 2 Januarij. Rundvee niet ter markt; schapen en lammeren weinig aan en genoegzaam geen verkoop, zoodat de prijzen niet wel zijn te bepalen; dragtige varkens van *f* 30 tot *f* 4[illegible] güste van *f* 10 tot *f* 28, met nog al wat handel; geslagte varkens met tamelijken aanvoer golden middelmatig van *f* 54 tot *f* 56.

AMSTERDAM, 27 December. 63 kalveren werden verhandeld voor *f* 90, *f* 80, *f* 70; 88 varkens 54—56 ct. het Ned. ℔; [illegible] schapen *f* 22, *f* 24 en *f* 26.

LEEUWARDEN, 29 Dec. De veemarkt was heden goed voorzien, en de aangevoerde beesten zijn tegen hooge prijzen afgezet, niettegenstaande de Londensche boot heden morgen nog niet was gearriveerd. Vette kalveren en varkens waren ruim aangevoerd en de prijzen hoog; schapen lusteloos en de kwaliteit slecht.

LONDEN, 29 Dec. De voorraad Vee ter markt van heden was tamelijk groot. Over het algemeen bestond er eene goede vraag, waardoor er veel omzettingen plaats vonden tot de prijzen van Maandag l.l. Kalveren waren zelfs tot hoogere prijzen gezocht.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 1 Januarij.

NEDERLAND, Werkel. Schuld 2½ pCt. 59[illegible]; Dito Dito [illegible] pCt. 71⅛; Dito 4 pCt. 89[illegible]. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 pCt. 18[illegible]; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 32[illegible]. — PORTUGAL te Londen 3 pCt. 37.

RUSLAND, bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 100⅛. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 62[illegible]; Dito Dito 2½ pCt. 31[illegible]; Dito Dito reme Amsterdam 1854 5 pCt. 72[illegible]; Mexik. Onbep. St. 3 pCt. 20⅛; Peru 4½ pCt. 66⅛.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

50jarige Huwelijksvereeniging van:
J. P. BEUKEMA, *Schoolonderw.*,
en
J. FABER.
LEENS, 30 December 1854.

*** Getrouwd:
J. S. VAN DER GOOT
met
F. ROMKES.
SAPPEMEER, 28 December 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen ZOON R. EVERS, geliefde Echtgenoot van
A. WAALKENS.
BLIJHAM, 29 December 1854.

*** APPINGEDAM, 30 December 1854. Bevallen van een' ZOON C. E. CLEVERINGA, geliefde Echtgenoot van
Dr. P. A. VAN DER LOEFF.

*** GRONINGEN, 1 Januarij 1854. Bevallen van een ZOON ALIDA HUGES, Echtgenoot van
J. P. M. ANSLOFF.

*** Heden namiddag moest mijn Echtgenoot B. VAN DER HAAR, na eene langdurige sukkeling, het tijdelijke met het eeuwige verwisselen, mij nalatende drie Kinderen, waarvan twee uit mijn vorig huwelijk. Hij bereikte den ouderdom van 62 jaren.
GRONINGEN, 30 December 1854.
J. B. BONDT,
Wedw. B. VAN DER HAAR.
Op verzoek van den Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Heden overleed ons geliefd eenigst Zoontje HENDRIK, ruim 10 weken oud.
GRONINGEN, 31 December 1854.
S. G. HOBBBEEK.
G. DEUTEKOM.

*** GRIJPSKERK, 31 December 1854. Heden avond te half twaalf overleed mijn geliefde Echtgenoot HARM WILLEMS VAN DER MOLEN, in den ouderdom van [illegible] jaren, waarvan ik vier jaren door den echt met hem vereenigd was, mij nalatende één Zoontje. Hoewel treurende over dit voor mij smartelijk verlies, hoop ik in den wil van God met gelatenheid te berusten.
DOORTJE JANS KOOI,
Wedw. H. W. V. D. MOLEN.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en zijne verdere Betrekkingen, na eene kortstondige doch hevige ziekte, mijn veel geliefde Echtgenoot A. CRAMER, *Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde alhier*, in den ouderdom van ruim 32 jaren, na eene allergelukkigste echtvereeniging van bijna acht jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.
Ik ben gevoelig voor al de bewijzen van deelneming, die ik ondervinden mag, maar bid ook, dat God mij en al de mijnen sterken moge tot het torschen van den zoo zwaren last van rouw.
GRONINGEN, 1 Januarij 1855.
F. C. KOELINCK,
Wed. A. CRAMER.

LIJST VAN DE NIEUWGEBOUWDE BRIK-, SCHOONER-, GALJOOT- EN KOFSCHEPEN,

welke gedurende het jaar 1854, op de Scheepswerven in de provincie Groningen zijn gebouwd, en in de Havens dezer Stad zijn binnengebragt om opgetuigd te worden.

	SCHEEPSNAMEN.	KAPITEINS.	BOUWMEESTERS.	
1	Kopervast Schoonerbriks. *Groot Zeewijk*	G. Homan, Garnwert	K. Kater en A. Meulman,	Groningen.
2	Gekoperd Brikschip *Joan Jacob*	H. Beckering, Groningen	„	„
3	Kopervast Schoonerbriks. *de Lauwerzee*	P. ter Huisen Kuijper, Groningen	E. H. Meursing,	„
4	Kopervast driemast Schooners. *Schuringa*	H. O. Engelsman, Veendam	„	„
5	Schoonergaljoot *Wierdina Hinderika*	H. Meezenbroek, Groningen	G. K. de Vries,	„
6	Kofschip *Bruno*	F. G. Fisger, Groningen	F. U. van der Werff,	„
7	Schoonerschip *de Zaaijer*	G. Boekhout, Winschoten	„	„
8	Schoonergaljoot *Geertruida Catharina*	K. G. de Winter, Groningen	Wedw. M. Bijlholt,	Foxholsterbosch.
9	Schoonerschip *Crescendo*	O. L. Vos, Veendam	J. A. Hooites,	Hoogezand.
10	„ *Thetis*	J. S. Bakker, Veendam	„	„
11	„ *Maria*	G. S. Bakker, Veendam	„	„
12	„ *Sia en Elisabeth*	D. J. Kraan, Groningen	„	„
13	„ *Reintje*	L. P. Teensma, Schiermonnikoog	„	„
14	Schoonergaljoot *Argo*	S. P. Brouwer, Wildervank	A. W. Hooites,	„
15	Schoonerschip *Jacomina*	H. H. Potjer, Sappemeer	„	„
16	„ *Julia*	E. Gust, Groningen	E. H. Meursing,	„
17	„ *Ida*	J. de Boer, Sappemeer	„	„
18	„ *Henrica*	N. van der Werff, Dokkum	„	„
19	„ *Henderika Margaretha*	J. J. Spijkman, Amsterdam	„	„
20	„ *Theodora Josina*	H. H. Vierow, Amsterdam	„	„
21	„ *Adelaida*	K. K. de Haan, Sappemeer	W. C. Wildervanck,	„
22	„ *Arendiena*	B. H. Boerhave, Veendam	[illegible]	[illegible]
23	Schoonergaljoot *Gezina Margretha*	J. J. Stenger, Farmsum	U. O. van der Werff,	[illegible]
24	Schoonerschip *Catharina*	J. J. de Boer, N. Pekela	J. J. van der Werff,	„
25	„ *Bureau Veritas*	S. C. Rozenbeek, Hoogezand	J. W. van der Werff,	„
26	Schoonerkof *Alphonsus Maria*	J. B. Vlas, Hoogezand	„	„
27	Kofschip *Henderica Geziena*	J. B. Pronk, Wildervank	H. Boerma,	Kiel.
28	„ *Karsina*	J. Waterborg, Groningen	J. J. Mulder,	Leek.
29	„ *Geertina Harmina*	.... Dijkstra	„	„
30	Schoonergaljoot *Adm. Graaf van Heiden*	W. Drent, Zuidlaren	Potjer,	Martenshoek.
31	Kofschip *Twee Gezusters*	C. M. Feninga, Schiermonnikoog	F. van der Werff,	„
32	Schoonergaljoot *Anna Arnolda*	J. F. Smid, Groningen	G. O. van der Werff,	„
33	Kofschip *de Eersteling*	J. E. Coerkamp, Schiermonnikoog	G. Bodewes,	„
34	„ *Johanna Wilhelmina*	T. K. Faber, Schiermonnikoog	„	„
35	Schoonergaljoot *Elisabeth Ruardi*	K. Wolthekker, Groningen	W. G. Bodewes,	„
36	„ *Cornelia Jacoba*	J. S. van der Meer, Sappemeer	H. Nijhuis,	Sappemeer.
37	Galjootschip *Annechiena*	E. S. van der Wijk, Veendam	J. G. Bodewes,	„
38	„ *Jantina Ikiena*	J. J. Lever, Veendam	J. Bodewes,	„
39	Schoonerschip *Compact goede Trouw*	Wicher P. de Vries, Sappemeer	Jelle Berg,	„
40	„ *Alberdina Peterina*	H. K. Kruidhof, Wildervank	R. G. Berg,	„
41	Schoonergaljoot *Eendragt*	M. Leisler, N. Pekela	A. Vegter,	Stadskanaal.
42	Kofschip *Maria*	A. W. van der Star, Amsterdam	H. J. Bieze,	Veendam.
43	Schoonergaljoot *Fennegina*	H. A. Scheppers, Veendam	„	„
44	Kofgaljoot *Broedertrouw*	F. Pot, Veendam	„	„
45	Schoonergaljoot *Annechiena*	D. de Jonge, O. Pekela	J. Bieze,	„
46	„ *Frans Wilkens*	H. H. Engelsman, Veendam	J. J. Pik,	„
47	„ *Cornelia Geziena*	H. J. Bonder, Amsterdam	„	„
48	„ *Tjitzine*	H. T. Bakker, Wildervank	D. Holthuis,	„
49	„ *Ecliptica*	T. Boomgaard, Groningen	G. B. van der Werff,	„
50	Schoonerschip *Beerta Schuringa*	G. Vegter, Veendam	L. Rogaar,	„
51	„ *Jantje Wilkens*	E. R. Hotze, Veendam	F. Bok,	„
52	Galjootschip *Christina en Catharina*	H. R. Hazewinkel, Veendam	T. O. Bok,	„
53	Schoonergaljoot *Drie Gezusters Glazen*	E. J. Dik, Veendam	H. J. Nibbelke,	„
54	„ *de Planter*	R. Waterborg, Groningen	J. Mulder,	Vierverlaten.
55	„ *de vier Gebroeders*	B. C. Rozenbeek, Termunterzijl	Wedw. Pattje,	Waterhuizen.
56	„ *Alphard*	H. L. Roelfsema, Veendam	H. D. Holthuis,	Wildervank.
57	Schoonerschip *Jetskalina Wija*	J. J. Doornbosch, Wildervank	R. G. van der Werff,	„
58	Galjootschip *Bouwina Lammechiena*	S. R. de Jonge, Wildervank	S. Leeuwes,	„
59	Kofgaljoot *Alberdina Lammechiena*	P. K. Duiven, Wildervank	R. D. Pik,	„

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 3den Januarij
1855, no. 2.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 11 November.

De Protestantsche gemeente en de Evangelisch-Luthersche gemeente alhier zijn, onder goedkeuring van Z. M. den Koning, tot ééne gemeente vereenigd, onder den naam van Evangelische gemeente. Hare godsdienstleer zou zijn die van het Evangelie, overeenkomstig het beginsel van het Protestantisme, en de leden zouden hunne geloofsbelijdenis niet behoeven op te geven, maar aan haar getrouw kunnen blijven.

— De laatste tijdingen uit Palembang loopen tot den 1sten Nov. Overal heerschte rust. De gewone bedrijven van den landbouw gingen ijverig voort. De handel bleef voortdurend levendig. Den 26sten Oct. was de resident, kolonel *de Brauw*, ter hoofdplaats teruggekeerd van den togt naar Tebat Sala. Radja *Tiang Alam* nam bij de nadering der troepen, de wijk naar eene woeste streek, gelegen tusschen de Passumah Lebar en Oeloe Manna, onder het gebied van Benkoelen. De doessons, die met hem gemeene zaak hadden gemaakt en nog in verzet bleven, werden gestraft; de onderwerping van anderen werd aangenomen. Pangeran *Djimat*, die met radja *Tiang Alam* gemeene zaak had gemaakt, was gevat en gevankelijk naar Palembang gezonden.

— In de berigten van de Westkust van Borneo, tot den 10den Oct., wordt gemeld, dat de uitgeweken bevolking van lieverlede terugkeerde, en dat de wederopbouw van de bazars van Mentrado en Koslor ijverig werd voortgezet. De berigten uit Lara luidden voortdurend gunstig. Op eene ernstige vermaning van de hooge overheid waren de versterkingen om de Kongsie-huizen van Koemor en Ledo door de bevolking zelve omvergehaald.

— In den tijd van een jaar zijn niet minder dan 30,000 Britsche onderdanen uit de Vereenigde Staten naar hun vorig vaderland teruggekeerd, doordien voor het oogenblik althans in de Unie te veel handen en dienvolgens de werkloonen verlaagd zijn.

NOORD-AMERIKA.

Aan het Congres der Unie is van regeringswege een voorloopig verslag medegedeeld omtrent het handelsverkeer der Ver. Staten met het buitenland in het met den 30sten Junij j.l. geëindigde jaar. Volgens hetzelve heeft de invoer van buitenlandsche koopwaren in dat jaar eene gezamenlijke waarde bedragen van nagenoeg 270 millioen guldens, terwijl aan binnenl. producten eene waarde uitgevoerd werd van omstreeks 610 mill. guldens. Deze uitvoer bestond voor een vijfde gedeelte uit broodstoffen en andere levensmiddelen.

In het afgeloopen jaar hebben de Ver. Staten alzoo, gelijk in vroegere jaren, bij steeds toenemende welvaart en rijkdom, meer koopwaren van het buitenland ontvangen dan aan hetzelve verkocht. Het verschil is in het afgeloopen jaar aangevuld door de uitzending van Californisch goud, staatsschuldbrieven en aandeelen in partikuliere ondernemingen van winstgevenden aard.

— Het eerste schip, dat gebruik maakt van de geopende vaart op Japan, is op den 8sten Nov. uit Salem in Massachusetts met eene lading van gemengden aard derwaarts vertrokken.

RUSLAND. — TURKIJE.

Te Konstantinopel wilde men weten, dat generaal *Montebello* in last heeft gehad, namens de Fransche regering aan de opperbevelhebbers in de Krim bevel te geven, *niet* meer aanvallenderwijze tegen Sebastopol te werk te gaan; het hervatten althans der vijandelijkheden tot de aankomst van meerdere versterkingen uit te stellen. Zooals men weet, was vroeger berigt, dat aan dien generaal een geheel tegenovergestelde last was opgedragen.

De hertog *van Cambridge* is hersteld. Lord *Stratford de Redcliffe* heeft de Engelsche consuls in Turkije bij circulaire uitgenoodigd, de hervormingen waartoe de Porte heeft besloten, te ondersteunen.

De Fransche bladen behelzen eene dépêche uit Konstantinopel van den 18den, volgens welke in die stad sprake was van de oprigting eener Engelsch-Fransche politie, ten einde alle wanorde bij het doortrekken van troepen door die stad te vermijden.

Het leger in de Krim is sedert den slag bij Inkerman, in het geheel tot dusver met nagenoeg 11,450 Britsch soldaten versterkt geworden.

Uit de Krim wordt verder berigt, dat de Britsche admiraal *Dundas* naar Engeland teruggekeerd en door Sir *Edmund Lyons* vervangen is, en dat ook admiraal *Hamelin*, als bevelhebber der Fransche vloot, zou worden opgevolgd door den vice-admiraal *Bruat*, omdat *Hamelin* als admiraal niet kan staan onder het opperbevel van *Canrobert*, die geen hoogeren rang dan generaal bezit.

Na de drie mislukte uitvallen op den 6den, 10den en 11den Dec., heeft de bezetting van Sebastopol die vesting niet meer verlaten.

In bijzondere berigten uit het Engelsche leger in de Krim, van Britschen oorsprong, wordt de sterfte bij hetzelve, ten gevolge van ziekte en ongemak, in de laatste maanden geschat op 2400 menschen en 750 paarden 's maands.

Men vleit zich in Engeland met de hoop, dat de Engelsche troepen voor Sebastopol nog op het Kersfeest, of althans in de eerste dagen daarna, in het genot geweest zijn van behoorlijke huisvesting en van hetgeen meer tot verbetering van hunnen toestand door de meewarigheid van het Engelsche publiek hun toegezonden is.

Volgens de jongste mededeelingen van den Beneden-Donau, lijden de voor Sebastopol staande 14,000 man Turksche troepen gebrek aan warme kleeding, proviand, geld en zelfs amunitie. Bovendien worden zij door den Britschen plaatskommandant te Balaklava tot de laagste arbeidsdiensten gebezigd, zoodat het geen wonder is, dat de aldus behandelde soldaten slecht vechten. *Achmet*-pacha, de vice-admiraal van de Turksche vloot, die zich thans in den Bosporus bevindt, heeft hierover bij den seraskier geklaagd. Hij rust thans zijn eskader uit, om zich aan den generalissimus *Omer*-pacha tot het overbrengen van het Turksche Donau-leger naar de Krim ter beschikking te stellen.

Men zegt dat *Omer*-pacha, wiens vertrek met 40,000 man naar de Krim door het *Journal de Constantinople* wordt bevestigd, verklaard heeft, dat hij het opperbevelhebberschap van het Turksche leger in de Krim alleen aanneemt op de uitdrukkelijke voorwaarde, dat zijne troepen, afgescheiden van elke andere ontmoeting, aanvallenderwijze tegen de Russen zullen handelen, en niet onderworpen worden aan voorwaarden, onderscheiden met de eer en waardigheid der dappere verdedigers van Silistria.

Ook de *Moniteur* bevestigt thans, dat *Omer*-pacha het Turksche korps, dat naar de Krim is ingescheept, kommanderen zal en de geruchten omtrent zijne afzetting dus geheel uit de lucht zijn gegrepen.

Het schijnt dat de Turksche troepen van den Donau bestemd zijn om aan den kant van Perekop gebruikt te worden. Dit moet men ten minste opmaken uit een berigt in Engelsche dagbladen, waarin gezegd wordt dat een Turksch legerkorps van 5000 man den 14den dezer te Eupatoria ontscheept is. Men begint dus thans te beseffen, dat zoolang Perekop in de magt der Russen blijft, de Krim niet ligt den Czaar zal zijn af te nemen.

Met het oog op de laatste legerberigten uit de Krim, mag men aannemen, dat, niettegenstaande enkele geruchten, als zouden de geallieërden het voornemen hebben om nog vóór het volgende jaar een' beslissenden stap te doen, de veldtogt voor dit jaar als geëindigd is te beschouwen. De *Neue Preussische Zeitung* vindt hierin aanleiding, een terugblik te slaan op het welhaast afgeloopen tijdperk. Gewagende van de diplomatieke onderhandelingen en van de voorspellingen in het voorjaar van allen die de partij der Westersche mogendheden waren toegedaan, als zouden Oostenrijk, Pruissen en Zweden zich vereenigen met Engeland en Frankrijk om den „Noordschen Kolossus" den oorlog te verklaren, — vraagt zij, wat de uitkomst daarvan is geweest? „Al die voorspellingen zijn te schande gemaakt. Oostenrijk onderhandelt *nog*, en in December gelijk in Maart, staan nog slechts Turkije, Engeland en Frankrijk tegenover Rusland in het geweer — eene coalitie, die inderdaad voor het gevoel van eigenwaarde der Russen vleijend genoeg is.

Van het staatkundig terrein op het oorlogstooneel overstappende, zet het blad uiteen, hoe weinig bevredigend ook in dit opzigt de resultaten zijn geweest die de geallieërden, in weerwil van hunne groote magtsontwikkeling, hebben verkregen.

„Zij hebben Rusland willen vernederen en verzwakken, en de uitkomst heeft getoond dat dit rijk, hoewel van Kola tot Alexandropol en van Libau tot Petropolowski aangevallen, overal wel is verzekerd en ten strijde toegerust. Drie verbonden mogendheden hebben Rusland tot heden nog op geen enkel punt de wet kunnen stellen, hoewel nog bovendien eene vierde magt een kolossaal leger op de grenzen heeft bijeengetrokken, die het tot een in verhouding gelijke krachtsontwikkeling noodzaakte. Dat de uitgaven van Frankrijk en Engeland, ten gevolge van den afstand des krijgstooneels, ongelijk grooter zijn geweest dan die van Rusland, behoeft geen betoog, en dit euvel zal bij de algemeene duurte dubbel worden gevoeld. Ook is het voor de Westersche mogendheden een treurig resultaat van het gebeurde, dat haar bondgenoot Turkije nu sneller dan ooit zijn' ondergang te gemoet gaat.

„Hiermede" — dus eindigt het artikel — „besluiten wij onzen terugblik op het gebeurde. Wij hebben in geenen deele eene „lofrede op Rusland" willen houden; wij wilden slechts in een kort bestek de gebeurtenissen zamenvatten. De krijgskundige fouten aan beide zijden begaan, hebben wij daarbij niet in rekening gebragt; zij zijn meer in getal dan wij weten, maar behooren niet tot ons bestek. Zooveel is zeker, dat de Westersche mogendheden tot op dit oogenblik weinig positiefs hebben uitgerigt, ten minste veel minder dan hare onhandige vrienden (welligt ten genoege van de *regeringen*, maar zeker niet overeenkomstig den wensch der *veldheeren*) voorspelden. Wij hebben van den beginne herhaaldelijk betoogd, dat Rusland, verdedigenderwijs handelende, zeer magtig bevonden zou worden. Het jaar 1854 heeft ons gevoelen bewaarheid; van de toekomst spreken wij vooralsnog niet."

— Het leger in Azië eischt nog steeds verbetering. Te dien einde heeft de Sultan eenige hoofdofficieren derwaarts gezonden, om, in overleg met Fransche en Engelsche officieren, eene nieuwe organisatie tot stand te brengen.

De Russen rukken op tegen *Erzerom*. Een aanval den 3den Dec. door hen op Redout-Kalé ondernomen mislukte; hoewel daarbij door de onderworpen Circassiërs ondersteund, moesten zij wijken voor de Turken, onder Engelsche aanvoerders.

— Uit Kischeneff, de hoofdstad van Bessarabië, wordt van den 27sten geschreven, dat door de Russische regering verlof is verleend, om de granen, welke vóór het verschijnen van het verbod van uitvoer, voor het buitenland mogten zijn aangekocht, alsnog naar Oostenrijk uit te voeren.

In Bessarabië staan thans 150,000 man Russen gestationeerd. Deze troepen naderen, volgens de jongste berigten, in digte kolonnes de Pruth, zoodat zich van die zijde een aanval laat te gemoet zien.

Eene keizerlijke ukase is verschenen, houdende voorschriften tot vermeerdering der staatsinkomsten door middel van den verkoop van den tabak.

De Czaar heeft bepaald, dat elken soldaat der batterij van Sebastopol eene maand van dienst als een dienstjaar zal worden aangerekend.

Ook bij de twaalfde rekruten-ligting zijn, naar men verneemt, de Israelieten vrijgesteld.

Het Russische leger zal volgens de jongste maatregelen in het jaar 1855 zoo sterk zijn, als het sedert het bestaan van het Russische rijk nog nimmer geweest is. Thans telt de Russische legermagt reeds veel meer dan 1 millioen strijders!

De berigten uit St. Petersburg, bij eenige gezantschappen te Weenen ontvangen, luiden overeenstemmend ten aanzien der verwerping des Czaars van verdere toenadering; en dat hij onwrikbaar besloten heeft den oorlog krachtdadig voort te zetten. In overeenstemming met die berigten, zijn de van Weenen aan het leger in Gallicië overgezondene bevelen, ten gevolge waarvan dan ook de Keizerlijke troepen hunne bereids ingenomene winterkwartieren verlaten en zich nabij Krakau, Lemberg en Stanislawow vereenigen. De opperbelhebber-veldtuigmeester baron *von Hess* vertrekt eerstdaags met zijnen staf naar het hoofdkwartier te Lemberg.

Ook aan de *Indépendance Belge* wordt uit Weenen geschreven, dat de aldaar gehouden conferentie, waarvan het doel is geweest om aan den Russischen gezant mededeeling te doen van de interpretatie der vier waarborgpunten, tot geene overeenstemming heeft geleid.

Evenwel schijnt met het verloopen van den termijn, welke bij het traktaat van den 2den Dec. gesteld is, namelijk de eerste Januarij, nog geene definitieve scheuring tusschen Rusland en Oostenrijk te zullen ontstaan, daar aan prins *Gortschakoff* een uitstel van 14 dagen was toegestaan, om aan zijne regering berigt te zenden en instructiën af te wachten.

Terwijl men de zending van den heer *von Usedom* naar Londen reeds van den beginne af als mislukt beschouwd heeft en de *Constitutionnel* zelfs beweerde, dat die zending geen afzonderlijk traktaat tot doel had, wordt nu in eene dépêche uit Berlijn van Vrijdag l.l. melding gemaakt van een schrijven van den heer *von Manteuffel* naar Parijs en Londen, waarin de zienswijze van het hof van Berlijn gezegd wordt volmaakt overeen te komen met die der kabinetten van Parijs en Londen, en behelzende het aanbod van eene bijzondere schikking, overeenkomstig met de positie van Pruissen. Ook ten opzigte van dit berigt zal men eene nadere bevestiging moeten afwachten.

ITALIE.

Het ontwerp van wet betreffende de intrekking der kerkelijke goederen, heeft in Sardinië een' ongunstigen indruk gemaakt, en zelfs onderscheidene hoogere ambtenaren die hierin eene gewetenszaak zien, bewogen hun ontslag aan te bieden. Men wil zelfs weten dat de Paus gedreigd zou hebben den Koning en al de prinsen in den ban te doen, in geval dit ontwerp van wet niet door de regering mogt worden ingetrokken.

— Men gewaagt van een afzonderlijk verdrag dat tusschen Oostenrijk en Frankrijk zou gesloten zijn over de handhaving der rust in Italië. Dit verdrag zou den 24sten Dec. zijn geratificeerd, maar niet publiek worden. Frankrijk zou aan Oostenrijk het behoud zijner Italiaansche bezittingen gewaarborgd hebben.

SPANJE.

Den 23sten hebben de Spaansche Cortès de wetsvoordragt aangenomen, waarbij de sterkte van het leger op 70,000 man is bepaald. De minister *O'Donnell* had verklaard, dat hij zijn ontslag zou nemen, in geval de wet werd verworpen; waarna de overige ministers van de zaak eene kabinets-kwestie hadden gemaakt.

Na het aannemen der wet tot bepaling van de getalsterkte des legers, is de beraadslaging over het ontworpen antwoord op de troonrede hervat. Zij heeft tot nog toe weinig anders opgeleverd dan hartstogtelijke discussiën tusschen de leden over persoonlijke aangelegenheden, waarbij telkens de gedachte aan uitdagingen en tweegevechten als uiterste bewijsgrond doorstraalde.

Gisteren, zoo meldt een briefschrijver uit Madrid, hoorde ik den voorzitter der vergadering, terwijl hij vruchteloos met den hamer stilte gebood, uitroepen: „Welk een jammerlijk tooneel geven wij aan de natie te aanschouwen! als wij zóó voortgaan, is het met de volksvrijheid in Spanje gedaan."

De Cortès hebben den 24sten een' aanvang gemaakt met de beraadslaging over het wetsontwerp tot afschaffing van de belasting op de artikelen van consumtie. De discussie was zeer onstuimig. De verdere beraadslaging is wegens het Kersfeest uitgesteld tot den 27sten December.

Den 14den vertoonde zich het Carlisten-hoofd *Basquetas*, aan het hoofd eener gewapende bende, te Mola, het middenpunt der Carlistische bevolking van Katalonië en riep er *Karel VI* tot Koning van Spanje uit. Hij werd door de ingezetenen van het stadje met welwillendheid ontvangen. Kolonel *Manuel Molsa*, militaire kommandant te Falcet, rukte tegen de oproerlingen op; de uitslag van het gevecht is nog niet bekend.

DUITSCHLAND.

Het voorstel door eenige leden der Pruissische tweede kamer gedaan met betrekking tot de afschaffing van den Sondtol, luidt als volgt:

„Aangezien het bestaan van den Sondtol voor den Pruissischen Oostzee-handel, behalve belemmeringen en een aanmerkelijk ongerief, ook groot nadeel oplevert, moge het der kamer behagen te besluiten, dat het van hoog gewigt is dat de regering spoedig stappen doe met het oogmerk om de afschaffing dier tollen te verkrijgen."

— Een der Berlijner bladen deelt mede, dat het werven van Duitsche troepen voor vreemde staten, waarschijnlijk verboden zal worden, op grond dat bij art. 18 der bonds-acte het aan Duitsche onderdanen uitdrukkelijk verboden is in vreemde krijgsdienst te treden.

— De uit Wiesbaden alhier aangekomene Russische staatsraad, de heer *v. Kotzebue*, was met eene bijzondere zending naar het Nassausche hof vertrokken, die betrekking zoude hebben op de houding van de Nederlandsche regering ten aanzien van den tegenwoordigen oorlog. Rusland namelijk had de bedoeling, zoo meldt een dagblad, door middel van de tusschen de hoven van Rusland, Nassau en de Nederlanden bestaande verwantschapsbetrekkingen, het daarheen te wenden, dat de staatkunde der Nederlandsche regering de belangen van Rusland niet tegenwerken zoude.

— Men wil weten dat de Roomsche curie het voorstel van de Badensche regering, tot opheffing van de door den aartsbisschop van Freiburg tegen de leden van den Katholijken oppersten kerkeraad uitgesproken ex-communicatie, heeft van de hand gewezen. Dit zou het sluiten van het concordaat vertragen.

— In een partikulier schrijven uit *Lauterberg*, aan het Hartsgebergte, wordt medegedeeld, dat op den 15den, 16den en 17den December aldaar een allerhevigste storm, vergezeld van zware stortregens, woedde, zoodat door het opdooijen der groote menigte sneeuw het water met een ontzagwekkend gedruisch van de bergen stroomde en in éénen nacht van 16 tot 20 voeten oprees. Al de bruggen bezweken daar, en op het oogenblik dat de postwagen met passagiers over eene brug reed, stortte deze met wagen en paarden naar beneden, zoodat men menschenlevens te betreuren had. De wegen zijn omgewoeld en de bouwlanden en weiden tot op de rotssteenen van aarde ontbloot. Boomen en vee sleurde de stroom mede op eene alles verwoestende wijze, zoodat de communicatie gestremd was.

Treurig was het gezigt, en ofschoon de posten nu weer rijden en het water uit de dalen weer weg is, ziet men de rotsblokken en ontwortelde boomen hier en daar verstrooid liggen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 29 December.

Het gouvernement heeft op dit oogenblik, ten dienste van ons leger in de Krim, 164 partikuliere schepen in gebruik, waaronder 56 stoomschepen.

— De parlementsacte, waarbij de aanwerving van het vreemdenlegioen vergund wordt, bevat zes clausulen. De regering is gemagtigd vreemdelingen aan te nemen; deze vormen een afzonderlijk korps; zij kunnen slechts in het land verblijven om onderrigt te worden; hun aantal is op 10,000 man bepaald (dat wil zeggen, er mogen er niet meer te gelijk in Engeland zijn); zij mogen niet bij partikulieren worden ingekwartierd; elk aangeworvene moet een getuigschrift overleggen en den eed van trouw zweren; zij staan onder de krijgswetten; hunne officieren hebben na afloop van hunnen diensttijd geen aanspraak op halve soldij, doch de Koningin kan voor de gekwetsten, enz. zorg dragen. De wet blijft gedurende den oorlog van kracht en niet meer na de ratificatie van den vrede.

— De Russische gevangenen, komende van de genomene Russische koopvaardijschepen, hebben hun woord van eer gegeven, om in den tegenwoordigen oorlog niet tegen Engeland te dienen, en zijn daarop in vrijheid gesteld. Hun is ook toegestaan om als matrozen dienst te nemen op Engelsche vaartuigen naar Australië bestemd.

— Eene vereeniging van aannemers heeft tot onze regering het verzoek gerigt, om aan hen het slechten der vestingwerken van Sebastopol op te dragen. [Dit is de huid verkoopen, voordat de beer geschoten is.]

— De bouwmaterialen voor den spoorweg van Balaklava naar het legerkamp der verbondenen bij Sebastopol is gereed en zullen eerstdaags op 9 schepen derwaarts worden overgebragt, tegelijk met 500 aardwerkers. Men hoopt tegen het einde van Januarij op de plaats van bestemming te komen; de weg zal echter niet voor Maart gereed zijn. Wordt de belegering gerekt, dan zal hij in de voorjaarsmaanden goede diensten kunnen doen; wordt daarentegen de vesting ontzet, dan zullen de Russen zich in het bezit van dezen spoorweg kunnen verheugen.

— De *Globe* meldt, dat de Belgische gezant te Weenen den 28sten dezer eene zamenkomst met graaf *v. Buol* en vervolgens met den Britschen en den Franschen gezant gehad heeft, en dat, naar men zeide, deze zamenkomsten ten doel hadden het toetreden van België tot het traktaat van den 2den December. [?]

— Een te Oxford verschijnend dagblad levert een staaltje van vaderlandsliefde, dat zelfs volgens Engelsche begrippen nieuw mag genoemd worden. Wij lezen daar de volgende advertentie: „Soldatenweduwen, grijpt toe! Een weduwnaar van een goed karakter met 5 kinderen biedt zich aan, de weduwe van een' bij de Alma gevallen soldaat te trouwen. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den heer *Higgs*, kleermaker te Oxon. Dit aanbod moet beschouwd worden als eene bijdrage tot het nationaal fonds voor soldatenweduwen."

— L.l. Zaturdag avond is te Manchester een jongeling uit de bovenste galerij van den schouwburg op de handen en hoofden der parterre-bezoekers nedergestort, zonder noch zich zelven noch iemand anders beiangrijk te bezeeren.

Van den 30sten. Volgens de *Observer*, zouden 80,000 man van de militie worden in dienst geroepen: 15,000 zouden in de vestingen in de Middellandsche zee in bezetting gelegd en 5000 in de depôts geplaatst en 60,000 als reserve gehouden worden.

De rijksinkomsten van het afgeloopen jaar hebben eene vermeerdering van 2 millioen ondervonden. Het laatste kwartaal had 1 millioen meer opgebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 December.

Bij keizerlijk besluit wordt de vestiging eener naamlooze vennootschap goedgekeurd, onder de benaming: maatschappij van het hotel en de onroerende goederen, in de straat Rivoli. Dat hotel moet het grootste van Europa zijn. Het beslaat eene oppervlakte van 7990 meters; heeft 435 vensters aan de straat en eene eetzaal waarin 1050 personen met gemak plaats kunnen nemen. Het hotel bevat 600 groote vertrekken en 150 kleinere kamers, reusachtige kelders, keukens, stallen, enz. Een electrische telegraaf zal de dienst vergemakkelijken, terwijl al de pendules en klokken tot zelfs in de afgelegenste vertrekken zullen worden geregeld door middel der electriciteit.

— De *Moniteur* behelst het volgende: Daar het tijdstip van de opening der tentoonstelling niet verre verwijderd is, zijn wij gemagtigd heeren exposanten te verwittigen, dat Hunne Majesteiten zich eene vrije keuze willen voorbehouden en geene der aangeboden voorwerpen zullen aannemen.

— Prins *Murat* heeft een' brief openbaar gemaakt, waarin hij opkomt tegen de bewering, in Italie verspreid, dat de Jezuïten in Italië voor hem partij zouden kiezen. Hij zegt o.a., dat hij „liever in de hel zijne vrienden zou gaan zoeken, dan onder de Jezuïten." Om deze harde woorden nader te bevestigen, teekent hij den brief als grootmeester van de vrijmetselarij in Frankrijk.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag heeft men te Marseille te 2 uur 35 min. een' schok van aardbeving gevoeld. Men heeft 3 slingeringen opgemerkt van het Oosten naar het Westen. De schrik was algemeen.

Van den 31sten. Er zal een regement Zouaven, behoorende bij de keizerlijke garde, bestaande uit twee bataljons, elk van zeven kompagniën, naar de Krim gezonden worden.

De minister van financiën zal de inschrijvingen voor de nieuwe leening openstellen in 4½ en 3 pCt., en zooveel aannemen tot dat een bedrag van 500 millioen volteekend zal zijn. De inschrijvingen à 4½ pCt. zullen aangenomen worden tot 92,50, zijnde dezelfde koers, tot welken de vorige leening is aangenomen, en de 3 pCt. à 65,25. De rente zal gerekend worden te zijn ingegaan met den 22sten December. Er zal een amortisatiefonds worden opgerigt, ten bedrage van 1 pCt. van het nominaal kapitaal. Bij de inschrijving zal een tiende gedeelte moeten gestort worden, terwijl de verdere stortingen maandelijks zullen plaats hebben. Voor de vooruitbetalingen geniet men 4 pCt. voor elke 1000 fr. rente en daarbeneden.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 December.

De senaat heeft gisteren, na eene uitvoerige discussie, aangenomen het eerste artikel van de wet betreffende de gezondheids-politie op de huisdieren.

— Dezer dagen is een vijftal militaire marschen, voor de piano gecomponeerd, uitgekomen, welke vervaardigd zijn door mevrouw *Omer*-pacha, de echtgenoot van den bekenden opperbevelhebber van het Donau-leger.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 29sten December.

In de zitting van heden worden de beraadslagingen voortgezet over hoofdstuk V der Staatsbegrooting (*Binnenl. Zaken*). De heer *d'Ablaing* betuigt zijne tevredenheid over de toezegging van den minister van eene voordragt, ter regeling van de uitoefening der vee-artsenijkunde. — De heer *van B. Vollenhoven* merkt in dat opzigt aan, dat de uitoefening der geneeskunde, ten behoeve der menschen, toch wel de voorkeur verdiende boven die ten gunste der dieren. — Bij zijn antwoord erkent de minister van binnenl. zaken dit laatste, maar doet tevens opmerken, dat het ontwerpen van de daartoe betrekking hebbende wetten geene zoo gemakkelijke taak is, als men schijnt te vermoeden, en dat, wat het verwijt betreft, alsof de ambtenaren in dat opzigt geenen genoegzamen ijver zouden betoonen, dergelijk verwijt hem zoude gelden, vermits hij alleen in deze Kamer verantwoordelijk is voor de pligtsbetrachting van de bedoelde ambtenaren.

De heer *v. Rijckevorsel* meent, dat de wetgeving op het punt der octrooijen verbetering behoeft: — voornamelijk betreffende de uitvindingen, die buitenlands plaats hebben; waarvoor hier te lande octrooi wordt verlangd en verkregen, doch niet zoo zeer met het doel om dergelijke uitvinding alhier te werk te stellen, als wel om anderen te beletten, daarin te voorzien. — Hem is voorgekomen, dat de nijverheid daardoor niet werd bevorderd.

Omtrent dit punt merkt de minister op, dat bij de deskundigen verschil van gevoelen bestaat; dat de aangelegenheden bij de Regering wordt overwogen, maar nog tot geene uitkomst heeft geleid.

Bij stemming wordt het *vijfde* hoofdstuk met eenparigheid van stemmen (behalve die van den heer *van Rijckevorsel*) aangenomen.

Ten aanzien van het *zesde* hoofdstuk, merkt de heer *v. Eisinga* aan, dat hij heeft meenen te bespeuren, dat bij de Regering het denkbeeld aanwezig is, om eenmaal tot de opheffing van dit departement, als afzonderlijk bestuur, te geraken; — en dat hij zulks zoude beschouwen als eene bevestiging van het in het begin dezer eeuw aangenomen beginsel van de scheiding der Kerk van den Staat; dat de staatkunde, naar zijn inzien, nimmer aan de Godsdienst moest worden opgeofferd, maar dat hij het nog veel berispelijker zoude vinden, indien ooit de godsdienst aan de staatkunde ten offer werd gebragt.

Het *zesde* hoofdstuk wordt met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Ten aanzien van het *zevende* hoofdstuk (de kosten van de R.-K. eeredienst) vraagt de heer *v. d. Lek de Clercq*, of uit de goedkeuring van dit hoofdstuk, bij eene volgende organisatie van het R.-K. kerkgenootschap, de verpligting zoude volgen van de bezolding der bij dit kerkgenootschap aanwezige dignitarissen.

De *minister voor de zaken van de R.-K. eeredienst* geeft daarop te kennen, dat dit het geval niet zal kunnen zijn; dat de bezoldiging der kerkvoogden, ten gevolge der vrije organisatie, niet meer beloopt dan *f* 12,000, terwijl aan dezelve, onder de werking van een vroeger concordaat, *f* 14,800 was toegekend, maar dat, al waren de kosten hooger dan dit oorspronkelijk bedrag, dit toch geene verpligting zoude opleveren, om daarin van staatswege te voorzien.

Ook dit hoofdstuk wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Lt. A van het *negende* hoofdstuk, betreffende de renten der openbare schuld, wordt zonder beraadslaging eenstemmig aangenomen.

Ten aanzien van het tweede gedeelte van dit hoofdstuk (de kosten van departement) wordt de instandhouding van de betrekking der rijks-advokaten ter sprake gebragt; waarop *de minister van financiën* zich beroept op hetgeen in de andere Kamer door een gewezen minister van financiën deswegens is aangemerkt, en hij verzekert, dat deze aangelegenheid bij de Regering het onderwerp zoude worden van een nauwgezet onderzoek.

Ook dit gedeelte van het negende hoofdstuk wordt met algemeene stemmmen aangenomen.

Ook het tiende hoofdstuk der staatsbegrooting (de kosten van het leger) wordt met 22 tegen 9 stemmen aangenomen. (*Tegen:* de heeren *v. Sasse v. Ysselt*, *v. Nispen*, *Cremers*, *v. d. Lek de Clercq*, *v. Rijckevorsel*, *Sasse*, *Regout*, *v.* [illegible])

De meeste dezer leden hebben zich verklaard tegen de voordragt, die als het normale cijfer wordt voorgedragen, en wel met het uitzigt op eene verhooging tot 12 millioenen. Zij hebben begrepen, dat dergelijk bedrag in gewone tijden de krachten der natie te boven zoude gaan. — De heer *v. Andringa de Kempenaer* heeft daarentegen gewezen op een nabuur, met welken wij thans in zeer goede verstandhouding zijn, maar welke een leger van 70,000 man onderhoudt en 17½ millioen daaraan besteedt, en die moet weten, dat wij ten allen tijde in staat en bereid zijn om ons te verdedigen.

De begrooting voor de Koloniën wordt met 29 tegen 2 stemmen (die van de heeren *v. Rijckevorsel* en *v. Nispen*) goedgekeurd; — die voor de onvoorziene uitgaven met algemeene stemmen.

In de avondzitting heeft de Eerste Kamer der Staten Generaal de nog bij haar aanhangige wets-ontwerpen afgedaan, te weten:

1) het wets-ontwerp tot voorloopige regeling der uitgaven voor het departement van marine, gedurende de eerste zes maanden van het jaar 1855, en

2) het wets-ontwerp, aanwijzende de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de staatsbegrooting van 1855.

Beide die wets-ontwerpen zijn met algemeene stemmen aangenomen; het eerste na eene woordenwisseling tusschen den heer *van Wessem* en den *minister van oorlog*, tevens ad interim belast met het departement van marine, het tweede nadat daarover het woord was gevoerd door de heeren *van Beeck Vollenhoven*, *d'Ablaing van Giessenburg*, *Lotsij*, *van Dam van Isselt*, *Insinger* en den *minister van financiën*.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

In de bijeenkomst der Eerste Kamer van Donderdag, waarin, zoo als reeds door ons is medegedeeld, hoofdstuk III en IV der staatsbegrooting (*buitenl. zaken en justitie*) is aangenomen, heeft o. a. de heer *Lotsy* gezegd, volkomen zijn zegel te hechten aan de buitenlandsche politiek, die door den heer *van Hall* gevolgd wordt, en het met de regering volkomen eens te zijn, dat eene strikte en eerlijke onzijdigheid, zonder sympathie, ons 't best voegt.

„Wanneer er van sympathie sprake is, zou ik geneigd zijn die discussie te verwijzen naar onze huishoudelijke kringen of naar de societeiten; indien er bij de Regering of in de hoogste raadsvergaderingen van het land van *sympathie* sprake zijn moet, dan zal die sympathie eene meer wezenlijke beteekenis hebben, en wanneer immer *in dien zin* van sympathie sprake zal zijn — hetgeen God verhoede — dan wensch ik vurig, dat hier niet de inspraak van het gevoel alleen, niet eene neiging voor constitutioneele beginselen, niet een afkeer van keizerlijke autocratie, niet hersenschimmige denkbeelden van Westersche vrijheid of beschaving mogen gelden, maar dan wensch ik, dat de vraag naar regtvaardigheid en naar nationale eer het overwigt in de schaal moge leggen; dan hoop ik met den ernst, dien dan het allergewigtigste onderwerp zal verdienen, alle nevenbeschouwingen ter zijde zullen worden gesteld, en regtvaardigheid en nationale eer zelfs boven nationaal belang zullen gelden."

De heer *Cremers* bestrijdt dit gezegde en zegt: „Ik deel geheel in dien wensch dat het land niet in aanraking kome met de krijgsbedrijven, die thans Europa beroeren. Wanneer het land gedwongen wordt daaraan deel te nemen, dan wenscht hij (de heer *Lotsij*), dat in de eerste plaats regtvaardigheid, in de tweede plaats nationale eer en ten laatste nationaal belang de beweegredenen zijn van de handelingen onzer Regering. Nationaal belang stelt hij dus beneden nationale eer.

„Er zal geen twijfel over zijn, dat regtvaardigheid altijd de eerste spil moet zijn, waarop onze handelingen moeten draaijen. Over de nationale eer en over het nationaal belang kan in dit opzigt meer twijfel bestaan. Nationale eer is eene zeer rekbare uitdrukking. Die uitdrukking — de spreker uit Dordrecht heeft het woord *hersenschimmen* gebruikt — vertegenwoordigt, bedekt, bekleedt dikwerf hersenschimmen. Ik voor mij geloof dat de Regering, die het nationaal belang en de regtvaardigheid tot leiddraad neemt van hare handelingen, beter en meer volgens haren pligt handelt dan de Regering die de nationale eer te veel op den voorgrond stelt en veel naar dien maatstaf het roer van den Staat bestuurt.

Ik zou dit, geloof ik, kunnen bewijzen uit de eigene woorden van den afgevaardigde uit Dordrecht.

„Want er is een ander punt, waarin ik met dien afgevaardigde geheel instem. — Wij moeten — en dit doet de Regering — onzijdigheid bewaren, onzijdigheid zonder sympathie. Ik deel in die meening ten volle. Maar wat is sympathie? Ik geloof niet dat de spreker daarmede bedoeld heeft, dat wij ongevoelig zouden moeten zijn voor hetgeen geschiedt en voor den afloop der groote zaak. Maar hij heeft waarschijnlijk de Regering willen waarschuwen — eene waarschuwing, die de Regering echter niet noodig heeft — voor eene sympathie, die door uiterlijke daden zigtbaar wordt; eene sympathie, die door uiterlijke daden zigtbaar wordt, zou voor ons nadeelig kunnen zijn, ons kunnen wikkelen in een oorlog. Bewijst nu de erkenning van de noodzakelijkheid dat de sympathie niet door uiterlijke daden moet blijken, bewijst ze niet, dat het nationaal belang voor de nationale eer zeer dikwijls moet getrokken worden? Want welke is de hoogste eer? Dat iedereen zijne daden vrij bestuurt naar de ingeving van zijn medegevoel, van zijn hart. En juist de raad, dien de afgevaardigde uit Dordrecht gegeven heeft, juist de goedkeuring, die hij aan het bedekt houden van alle sympathie hecht, ze bewijst dat ook in zijn oog de Regering in den regel wel doet, wanneer zij het nationaal belang boven de nationale eer stelt.

„Ik wensch nog iets te zeggen, Mijne Heeren. Door onzijdigheid en door het niet doen blijken van sympathie is het wenschelijk, dat wij in vrede blijven. Wierden er daden noodig, de regtvaardigheid, hoop ik, zal in de eerste plaats onze daden besturen, en vervolgens het nationaal belang en de nationale eer.

„De afgevaardigde uit Dordrecht heeft een' wensch geuit, dat de Regering, als er zal moeten worden gehandeld, niet lette op de hersenschimmen eener Westersche beschaving. Ook op dat punt verschil ik; mij dunkt, dat wanneer dat pas geeft, wij toch wel mogen betuigen onze sympathie voor die denkbeelden, welke heerschen in ons land en in de landen die ons omringen. Ik geloof inderdaad, dat ons nationaal belang vordert, dat die Westersche beschaving niet wijke voor denkbeelden, die uit het Oosten kunnen overwaaijen.

Ik hoop hiermede geene onvoorzigtige blijken van sympathie te hebben gegeven; want mijne denkbeelden zullen toch wel geen gewigt in de schaal kunnen leggen. Maar indien hetgeen ik zeg, nadeelig mogt kunnen zijn, welnu, dan zullen mijne woorden toch in allen gevalle dit nut hebben, dat zij in de schaal zullen kunnen worden gelegd tegen de denkbeelden van den afgevaardigde uit Dordrecht; het eene zal het andere neutraliseren. Ik geloof overigens dat het niet de roeping dezer Kamer is, om ter zake eener geringe som, die het hier geldt, een hoofdstuk der begrooting af te stemmen, en zal daarom, en terwijl de Regering stipte onzijdigheid zonder sympathie handhaaft, mijne stem voor dit wetsontwerp uitbrengen.

's GRAVENHAGE, 30 December.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten Dec., is de heer *J. C. Willemse*, referendaris bij het departement voor de zaken der Roomsch-Katholijke eeredienst, bevorderd tot secretaris-generaal bij dat departement.

— Z. M. heeft bij besluit van den 30sten Dec. goedgevonden den generaal-majoor baron *Forstner van Dambenoy* te bevorderen tot luitenant-generaal.

— Bij beschikking van den 30sten December heeft de minister van binnenlandsche zaken weder twintig personen als leerlingen voor de telegrafie toegelaten.

— De minister van binnenl. zaken heeft bepaald, dat de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal in het hoofdkiesdistrikt Almelo, ter vervanging van het overleden lid mr. *M. J. de Man*, zal geschieden op Donderdag den 25sten Jan. e.k.

— Daar volgens art. 35 der wet van den 12den April de wet op de posterijen vóór den 31sten Dec. 1854 aan eene herziening moet worden onderworpen, heeft de minister *Vrolik* aan dat voorschrift voldaan door de indiening van eenige wijzigingen in die wet.

Bij die voordragt wordt voorgesteld het briefport te bepalen op 5 cents voor den afstand van 30 Ned. mijlen voor een *enkelen* brief van 15 wigtjes, of daar beneden, en op 10 cents voor den afstand van meer dan 30 Ned. mijlen. De Regering meent, dat de 3de trap van het briefport, te weten 15 cents voor een' *enkelen* brief, zonder groot bezwaar voor de schatkist, kan vervallen.

In de voordragt zijn onderscheidene nieuwe bepalingen ingelascht, strekkende om het ontduiken der in de postwet vervatte verordeningen te bemoeijelijken.

Bij het ontwerp zijn staten gevoegd, ter aanduiding van de uitbreiding, welke het vervoer van brieven, zoo binnenlandsche als buitenlandsche, sedert de invoering der nieuwe postwet heeft erlangd. Daaruit blijkt, dat het aantal brieven, 't welk in de maand Mei 1850, 513,075 had bedragen, in Augustus 1854 tot 1,220,946 is geklommen; — dat reeds in 1851 zijn vervoerd 10,791,245 brieven, en in 1853 een bedrag van 13,349,853.

AMSTERDAM, 30 December.

Men verzekert, dat de schade, door de ongeregeldheden van sommige kadetten aan de Koninklijke akademie te Breda veroorzaakt, ongeveer *f* 900 bedraagt, die denkelijk door dé schuldigen onderling zal behooren vergoed te worden. Veertien kadets zijn voorloopig met verlof van de akademie gezonden, in afwachting der door den minister op hen toe te passen straf. Ook wegens de straf, welke de voorloopig in arrest genomenen zullen ondergaan, schijnt nog niets met zekerheid bekend te zijn.

— Men verneemt, dat op het verzoek van dr. *E. J. Kiehl*, benoemd hoogleeraar aan het athenaeum illustre te Deventer, aan de curatoren dier inrigting gedaan om het onderwijs in de Grieksche letteren, de historie en de logica, te mogen geven in de moedertaal, — is geantwoord, dat z. h. gel. zich zal kunnen bedienen van die taal welke hij verkiest. — Dr. *Kiehl* zal alzoo de eerste zijn die de Grieksche letteren in de moedertaal doceert. — Wij juichen dit blijk van vrijzinnigheid der heeren curatoren van het Deventer's athenaeum toe als een teeken des tijds dat allezins navolging verdient en, zoo wij ons overtuigd houden, ook navolging zal vinden.

(*Alg. K. en L. Bode.*)

— Van wege het departement van marine is op het verzoek door heeren scheepsreeders assuradeurs, en verdere belanghebbenden bij de scheepvaart geteekend, en den 11den dezer aan z. exc. den minister aangeboden, de strekking hebbende tot het doen stationeren van een vuurschip tusschen de Zeeuwsche banken, — geantwoord, dat het wenschelijk wordt geacht, het adres gedurende de tijdelijke waarneming van het departement voorshands buiten beschikking te houden.

— Men meldt uit Vlissingen, dat den 29sten aldaar zijn aangekomen Zr. Ms. stoomschepen *Amsterdam* en *Cycloop*.

BAARN, 29 December.

Gisteren beviel alhier de vrouw van zekeren *H.....* op 38jarigen leeftijd en voor de eerste maal bevallende, van twee welgeschapen zonen en eene dochter.

LEEUWARDEN, 1 Januarij.

Op nieuw zijn 71 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 11,836 runderen.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 28sten Dec. is benoemd tot notaris te Augustinusga, prov. Friesland, *N. Sickler*, kandidaat-notaris te Leeuwarden.

MEPPEL, 29 December.

Door den raad is besloten om de Drentsche kanaal-maatschappij in de maand Jan. te insinueren in den geest van het exploit van den 10den Jan. 1853, over de onvolkomene uitvoering der contracten en de dadelijke ontruiming van de Meppeler sluis met derzelver annexen, en tevens om dadelijk een regtskundig onderzoek te doen instellen over de reclames, die er zijn tegen de maatschappij.

GRONINGEN, 2 Januarij.

Onze stad verloor gisteren een' harer geachte burgers, de wetenschap een' reeds verdienstelijken bevorderaar. In den nog jeugdigen leeftijd van 32 jaren werd namelijk de heer A. CRAMER, *Med.*, *Chir.* en *Art. obst. Doctor* alhier, na eene ziekte van slechts weinige dagen, aan de zijnen en aan de wetenschap, waaraan hij zich met zoo veel ijver had toegewijd, ontrukt. Verliest de beoefening der geneeskundige wetenschap in hem veel, nog sterker doet het zich gevoelen, wanneer we bedenken, wat hij bij voortgaande ontwikkeling nog voor haar zou zijn geworden. Zijne, door de Hollandsche maatschappij van wetenschappen te *Haarlem* bekroonde verhandeling over de ontwikkeling van levende wezens op en in andere levende wezens, doch vooral zijne tweede, door gedachte maatschappij bekroonde verhandeling, behelzende zeer belangrijke onderzoekingen nopens sommige duistere punten uit de leer van het zien, hadden den overledene zoowel buiten- als binnenslands reeds een' hoogst loffelijken en eervollen naam doen verwerven.

Rusteloos, voor zijn gestel welligt te rusteloos bezig met de beoefening hoofdzakelijk van het geliefkoosde vak zijner studie, de oogheelkunde, en zich steeds meer en meer daarin volmakende, mogt men bepaald op dát gebied met regt nog zoo veel van hem verwachten! Nog zoo jong ontrukt aan de zijnen, aan de maatschappij en aan de wetenschap, heeft hij toch reeds nuttig geleefd en zal menige blijvende herinnering zijnen naam ook in de wetenschap doen voortbestaan.

— Het getal nieuwgebouwde brik-, schooner-, galjoot- en kofschepen, die gedurende dit jaar op onderscheidene werven in stad en provincie zijn gebouwd, en in de havens alhier zijn overgebragt, om daar te worden opgetuigd, ten einde zee te kunnen kiezen, mag weder met regt aanzienlijk genoemd worden. Behalve de nieuwgebouwde tjalkschepen, zijn er 59 van bovengenoemd charter aangebragt (zie de lijst in de Courant). Bovendien zijn op vier scheepswerven alhier ook nog tien nieuwe loodsbooten gebouwd, als: bij KATER en MEULMAN 2, VAN DER WERFF 2, G. K. DE VRIES 2 en K. K. DE VRIES 4.

— Het detachement van het regement jagers te paard, onder kommando van de 2de luit. HINLOPEN, zal den 3den dezer naar Leeuwarden vertrekken, terwijl een nieuw detachement, ter zelfde sterkte, den 2den dezer alhier is aangekomen, onder dezelfde kommando van dien officier verblijven.

— Den 1sten dezer is een detachement van het 2de bataljon 7de reg. inf. ter sterkte van 1 sergeant, 2 korporaals en 14 soldaten naar Bourtange en van het depôt 8ste reg. inf. terzelfde sterkte naar Ter Apel vertrokken tot bewaking van de waterkeering op genoemde plaatsen.

— Op oudejaarsavond had de timmerman J. POSTEMA, wonende in de Gelkingestraat alhier, het ongeluk, zich zelven met een kanon door de linkerhand te schieten; men hoopt evenwel op eene spoedige herstelling.

— Gisteren avond, ongeveer te half zes, geraakte de schuit, komende van Delfzijl herwaarts, bij Dijkshorn door den hevigen storm op strand, in weerwil dat er twee paarden voor waren gespannen. Een dier paarden trad, door den onverwachten schok of stilstand van de schuit, een weinig terug, gleed daardoor op zijde en stortte met zijn berijder, zijnde een zekere HERMAN VAN WIJK, ongeveer 12 jaren oud, zoontje van A. VAN WIJK, wonende aan het Damsterdiep, in het water. Het paard heeft men kunnen redden, doch het jongetje is daarbij omgekomen, en zijn lijk is nog niet weder teruggevonden.

— Heden morgen had iemand, die voornemens was met de Winschoterschuit te 7 uur van hier te vertrekken, en zich bij het schemerdonker naar buiten had begeven om te zien óf de schuit reeds daar lag, het ongeluk, daarbij een weinig te digt op den kant te komen. Hij had een pak op den rug; er komt een rukwind en hij stort in het water. Zeer kort daarna heeft men op die hoogte eene portefeuille gevonden, waarin, onder meer andere papieren, ook was het patent van den koopman in parapluies W. LIENARD. Het lijk is nog niet teruggevonden.

— Hebben de laatste dagen des vorigen jaars zich reeds gekenmerkt door aanhoudend stormweder, de eerste dag van het nieuwe jaar groeide dit schier tot een orkaan aan, die hier en daar nog al eenige schade aan daken en schoorsteenen in deze stad heeft toegebragt. Meer schade had kunnen worden veroorzaakt door het water, dat bij de hevige rukwinden uit het Westen en Noordwesten gisteren met geweld het Reitdiep binnenstroomde. Om kwartier na tien stond het buitenwater, bij open sluisdeuren, op 1 el 5 palm boven volzee en steeg dit heden nacht van 8 tot 11 uur tot de buitengewone hoogte van 2 el 2 palm. Op ongeveer een half uur afstand van deze stad, in de nabijheid van de behuizing van de wedw. P. J. HOOIBOER, onder Hoogkerk, viel heden nacht omstreeks 12½ uur een gat van pl. m. 5 oude roeden in den binnendijk van het Reitdiep. Waren niet dadelijk vele handen in de weer geweest om dit gat te stoppen, dan zou ongetwijfeld aan de landerijen eene aanmerkelijke schade zijn toegebragt. Met den burgemeester der gemeente Hoogkerk, den oversten schepper J. ALBERTS en den schepper I. J. LEUTSCHER aan het hoofd, snelden een 100 man uit die gemeente op het gelui der klok naar de plaats des gevaars en het mogt aan de vereenigde krachten van deze gelukken het dreigend gevaar nog bij tijds te keeren.

Heden morgen te 9½ uur was het vloedwater tot 1 el, 8 palm boven volzee gedaald.

Verder vernemen wij nog ten aanzien van de door dezen storm veroorzaakte ongelukken, dat er eene doorbraak heeft plaats gehad in den buitendijk van den Oostpolder, gemeente Uithuizermeeden, in den dijk nabij het oude schip. Naauwgekeurige berigten omtrent dezen doorbraak ontbreken nog, echter kan met zekerheid gezegd worden, dat deze belangrijke polder niet geïnundeerd is.

Ook heeft onder de gemeente Bierum de zeedijk voor het geweld van den storm moeten zwichten. Hier is het met veel inspanning gelukt de opening te digten met zakken grond, dorschkleeden en roggestroo.

Ook bij de Statenzijl heeft deze storm zijne kracht, tot groot nadeel der landerijen doen gevoelen. Uit *Nieuwe Schans* wordt ons van gisteren daaromtrent het volgende gemeld: „Heden middag 12 uur bezweek door den fellen aandrang van het hooge water der rivier de A, bij eenen hevigen, westelijken wind en hagelbui, een gedeelte stads trekweg ter lengte van vijftig ellen in de nabijheid van het fort. Het water teekende 14 palm boven nulpeil, viel na den doorbraak in twee uren tijds 7½ palm, stroomende nu het Awater in plaats van naar de Statenzijl, door de opening op de landen van den Hamdijk, welker uitgestrektheid, gedeeltelijk met wintergewassen beteeld, heden morgen nog eene rijkelijke opbrengst belovende, nu naar eene zee gelijkt. Het staat te vermoeden, dat de Statenzijl heden niet zal afstroomen, daar de aandrang van het binnenwater tot de opening der sluisdeuren ontbreekt, hoewel het buitenwater te 11 uur niet buitengewoon hoog was. Het onstuimige weder blijft den namiddag aanhouden, zoodat men aan de vulling des doorbraaks, waarover men beraadslaagt, oogenblikkelijk volstrekt niets kan uitrigten."

— In den nacht van den 27sten op den 28sten l.l. is de leidijk achter Ter Apel wederom doorgestoken, waardoor eene opening van dien dijk is ontstaan ter lengte van ongeveer 12 ellen. De stand van het water is daardoor in het Westerwoldsche nog hooger geworden, dan hij aanvankelijk reeds was.

— Men verneemt dat de heer mr. SICHTERMAN VAN DE BRAKE, den 28sten Dec. j.l. tot lid van den gemeenteraad van *Winsum* benoemd, voor die benoeming heeft bedankt, met bijvoeging, dat de eenige beweegreden daartoe hierin bestond, dat de geringe meerderheid van stemmen niet bevredigend genoeg z.ed.g. overtuigde van de algemeenheid der keus.

— De te *Wildervank* gehoudene collecte ten behoeve van minvermogenden en wel bepaaldelijk om daardoor het lastige en voor goede zeden schadelijke nieuwjaarsloopen te voorkomen, is met gunstig gevolg bekroond en heeft de aanzienlijke som van *f* 372—75 opgebragt. De uitdeeling heeft heden plaats.

— L.l. Vrijdag avond, omstreeks zeven uur werd er te *Stads-Kanaal*, ten huize van den kleermaker en winkelier J. COMPAAN, een stoute diefstal gepleegd van eene nog al aanzienlijke hoeveelheid manufactuurwaren, door middel van uitwendige braak en inklimming, terwijl de bewoners van bedoeld huis op dat uur allen afwezig waren. De daders van dit misdrijf zijn nog onbekend.

— De aangekondigde schaakpartij te *Stedum* den 15den dezer begonnen, werd Zaturdag avond voortgezet en ten einde gebragt. Zestien personen uit onderscheidene gemeenten namen hieraan deel. De heer JANSEN te Tuikwert, onder Farmsum, behaalde eindelijk den prijs, bestaande in eene fraaije moderateurlamp; terwijl de premie, zijnde een fraaije zilveren kurkentrekker, aan den heer dr. SIEMENS te Stedum ten deel viel. — Tot groot genoegen van deelnemers en aanschouwers is dit van ouds geliefkoosde spel afgeloopen.

— Met den 1sten Januarij zijn in Osnabrück, Lingen en Emden de stations van de Duitsch-Oostenrijksche telegraafvereeniging geopend. In Leer en Papenburg zijn op dien dag tevens hulpkantoren geopend.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITS EMA.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK

VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, *uitgegeven onder toezigt van*

Mr. A. OUDEMAN.

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde *f* [illegible] *in Salfor*[illegible] [illegible] linnen band.

*** De Boekverkooper **S. JOUSTRA**, te *Hooge*[illegible], [illegible] binnen kort uit te geven de **1ste Aflevering** van een **zeer belangrijk Werk**, onder [illegible] vergelijken titel:

DE GRONDWET DER NATIEN,

naar het Engelsch van ***H. DUNCKLEY, M. A.***, Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente te *Salfort*.

Dit Werk, eene voor Nederland bewerkte vertaling van eene in *Engeland* door de Anti-Graanwet-Maatschappij met den eersten prijs van 3000 Guldens bekroonde **Verhandeling**, over den invloed van de **Vrij Handelsstaatkunde** op de Zedelijke, Maatschappelijke, Staatkundige en Handelsbelangen, is der aandacht van een eenigzins belangstellend Publiek overwaardig.

De Hoog Edel Gestr. Heer Mr. ***P. P. VAN BOSSE***, Oud-Minister en Lid van de Tweede Kamer, heeft zich de moeite willen geven, eene aanbevelende Voorrede te schrijven, ter inleiding dezer merkwaardige Prijsverhandeling bij ons Nederlandsch publiek.

De Uitgever zou zich dus al zeer in zijne verwachting moeten bedrogen hebben, indien hem geene algemeene deelneming, van de zijde van ons Handeldrijvend en Staatkundig Publiek ten deel viel. Hij twijfelt evenwel niet, of eene ruime Inteekening zal hem bewijzen, dat hij niet mis getast heeft, toen hij deze zaak opvatte, en hij noodigt dus den' ieder [illegible] [illegible] van zijne belangstelling te doen blijken, door de overal verspreide **PROSPECTUSSEN** en **INTEEKENINGSLIJSTEN** niet ongelezen te laten, maar [illegible] [illegible] teekening [illegible] [illegible] [illegible] doen toekomen.

De Inteekening [illegible] tot den 1sten Februarij 1855 open.

Een nieuw Werkje van Elise

[illegible] bij **E. S. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, en [illegible] alom op aanvrage te bekomen, getiteld:

EVANGELINE.

HET VROUWELIJK LEVEN.

In twee keurige deeltjes, met eene Staalgravure.

PRIJS *f* 3,40. — In fraaije roode of blaauwe bandjes, zeer geschikt als cadeau, *f* 4.—

Van dezelfde Schrijfster zijn nog eenige Exemplaren voorhanden, in hetzelfde formaat, van

I. **HERMINE**, 2 deeltjes, 2de *druk*. Prijs ingenaaid *f* 3,90; gebonden in roode of blaauwe banden *f* 4,90.

Van dit met roem bekende werk zijn reeds 1500 Ex. gedebiteerd!

II. **FEESTKLANKEN EN LIJDENSTOONEN.** Prijs [illegible] 90 Cents, gebonden in roode of blaauwe bandjes *f* 1,—

De Huisvriend,

[illegible] [illegible] lectuur voor Burgerstand [illegible] [illegible]

J. J. A. GOEVERNEUR.

[illegible] waarvan elk deeltje of jaargangen het licht zien en de twaalfde voor 1854 loopende is, — wordt uitgegeven bij enkele vellen van 16 pagina's of 32 kolommen in royaal 8vo, waarvan 26 in het jaar verschijnen, die te zamen een lijvig boekdeel uitmaken en door den compressen, maar duidelijken druk den inhoud bevatten van 104 vellen gewoon 8vo.

De rijke inhoud is verdeeld in: 1) Schetsen, Verhalen, Volksoverleveringen; — 2) Bijdragen tot Natuur-, Landen- en Volkenkennis; — 3) losse Verhandelingen en Opmerkingen ons maatschappelijk, burgerlijk en huiselijk leven betreffende; — 4) Bijdragen van gemengden inhoud; — 5) Gedichten en Rijmen.

De prijs van de Huisvriend is voor ieder' jaargang slechts *f* 3—00.

Men teekent in bij alle Boekhandelaren in dit Rijk.

Het is nu bijna twaalf jaren geleden, dat het eerste blad van *de Huisvriend* de wereld werd ingezonden. Uitgever en Redacteur koesterden het bescheiden vertrouwen, dat hunne Landgenooten hen bij die, bij het groot getal ook destijds bestaande Weekbladen en Tijdschriften, misschien wel eenigzins gewaagde onderneming vriendelijk ondersteunen zouden, en in dat vertrouwen werden zij tot hiertoe niet te leur gesteld. Het doel van *de Huisvriend*, om door eene beurtelings leerzame en onderhoudende, bij den geringen prijs, waarop hij gesteld werd, voor elk toegankelijke lectuur, door afwisseling van ernst en jok te stichten en te vermaken en bij vele Nederlandsche huisgezinnen in stad en land werkelijk dat te worden, wat zijn naam beloofde, vond goedkeuring; er deden zich [illegible] medewerkers op, die den Redacteur bij zijne dikwijls niet gemakkelijke taak hulpvaardig de hand boden; aanprijzende aankondigingen in meest al onze beoordeelende Tijdschriften hielpen hem verder zijn weg banen, en het is met een gevoel van erkentelijkheid en zelfvoldoening, dat hij thans den talrijken kring van lezers overziet, die hem sedert jaren trouw bleven en bij zijne veertiendaagsche verschijning nog voortdurend welkom heeten.

Men zal zijnen Uitgevers nogtans niet ten kwade duiden, dat zij dien kring, waaruit door overlijden, door vertrek of ten gevolge van andere redenen wel nu en dan eens een hun dierbaar lid wegviel, zoo veel mogelijk voltallig wenschen te houden of, zoo het zijn kan, nog verder uit te breiden. Er zijn dorpen en steden in ons vaderland, waar nog slechts zeer weinigen den *Huisvriend* kennen of hem een plaatsje op de huis- en leestafel hebben ingeruimd; er zijn andere, waar men hem opzettelijk zoekt te weren en te verdringen in het belang van jonger mededingers, die als iets geheel nieuws en ongehoords beloven, wat de *Huisvriend* zoo lang reeds gewoon is te geven, zonder het noodig te rekenen, zijne geringe verdiensten breed uit te meten en met ophef te verkondigen. Waar een van beiden het geval mogt zijn, wagen de ondergeteekenden het dus, zich mits dezen bescheiden aan te melden, en hopen zij, dat het hier bovenstaand eenvoudig berigt de door hen gewenschte vruchten dragen en nog vele nieuwe vrienden van degelijke en aangename lectuur voor *de Huisvriend* winnen zal.

GRONINGEN, December, 1854.

De Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

De **SCHUTTERSRAAD** der DIENSTD. SCHUTTERIJ van *Groningen* brengt ter kennis van ieder, die [illegible] het aangaat, dat vóór den **31sten** [illegible] moeten worden bezorgd bij den [illegible] de **DECLARATIËN**, waarvan het [illegible] van den Heer VAN HEIJNINGEN [illegible] is, wegens LEVERANTIËN of [illegible] ten dienste dier **SCHUTTERIJ**, in [illegible]

GRONINGEN, [illegible]

Op last van [illegible] voornd.

VAN [illegible]

Secretaris.

*** **H. A. M. ROELANTS**, te *Schiedam*, heeft verzonden:

Mijn Leven, Denken en Werken,

door H. ZSCHOKKE.

Derde druk. Volks-Uitgave *f* 2.50.

Van DENZELFDEN SCHRIJVER is nog uitgegeven:

UW HUISBOEK.

Derde druk. Volks-Uitgave *f* 1.50.

Alamontade, de Galeislaaf.

Tweede druk. Volks-Uitgave *f* 1.50.

De Werken van **ZSCHOKKE** zijn ook in ons Vaderland te gunstig bekend om eenige aanbeveling daarvan hierbij te voegen. Aanzienlijke oplagen zijn in korten tijd geheel uitverkocht, zoodat de Uitgever tot deze ONGEKEND GOEDKOOPE UITGAVEN besloot. — Ieder der bovengenoemde Werken is in één Deel (*zeer compres gedrukt*) kompleet, en in keurig linnen band gebonden.

INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN.

De **RENTMEESTER** van het *INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN* te *Groningen* roept bij deze op alle **HOUDERS** van *PRETENSIËN* ten laste van genoemd Instituut, wegens in den jare **1854** gedane **LEVERANCIËN**, om hunne REKENINGEN in te leveren vóór of uiterlijk op den **15den Januarij 1855.**

De Rentmeester voornoemd:

J. H. DE RANITZ.

*** Op VRIJDAG den 5den Januarij 1855, des namiddags te 3 uur, zal, ten GEMEENTEHUIZE van *MEEDEN*, voor den tijd van één of drie achtereenvolgende jaren, worden verpacht:

De opbrengst der Tolgelden, geheven wordende op den nieuw aangelegden Grindweg van *Winschoten* naar *Veendam*, nabij de grens van de Gemeente *Meeden* en het Gehucht *Westerlee*, met de bewoning van de daarbij geplaatste Woning en het gebruik van het daarachter gelegen stukje Land.

De Burgemeester van Meeden:

G. NAUTA.

Aan het Publiek wordt bekend gemaakt, dat het **KANTOOR** van de POSTWAGENDIENST van *GRONINGEN* op *ASSEN*, in correspondentie met de BARGEDIENST op *MEPPEL*, dat tot dusverre gehouden werd te *Groningen* bij HEIKENS in *DE ZWAAN*, met primo Januarij is **VERPLAATST** en gehouden zal worden bij **H. T. VISSERS**, in ***de Zon***, in de Oosterstraat.

M. E. VAN DIJK,

Ondernemer.

An hiesiger Küste und auf den Inseln *Norderney* und *Baltrum* sind in diesen Tagen

CA. 30 STUCK EICHENER BALKEN

von verschiedener **Länge** und **Dicke**, so wie eine Anzahl eichene **KRUMHÖLZER** angetrieben und geborgen.

Die BALKEN sind verschieden gemerkt, nehmlich: ***WH. M. NB. WS. H.* 1819. 20. 19. 18. *GW. SM.***

Der Eigenthümer wird aufgefördert, sich ehestens zu melden und sich zu legitimiren.

NORDEN, 30 December 1854.

A. W. STEINBÖMER,

Official Mandator.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 5den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette, weldoortimmerde **BEHUIZING**, get. L 36, met OPEN PLAATS en BLEEK, staande en gelegen te *Groningen*, in de Havenstraat, Westzijde.

Hierover kan de helft der Kooppenningen naar 4 pCt. onder 1ste Hypotheek blijven uitstaan.

II. Een sterk, welgebouwd en bezeild **GALJOOT**, genoemd ***JOHANNA GEZIENA***, groot 99 Tonnen, met volledigen Inventaris, oud 3 jaren, liggende te *Schiedam*, en laatst bevaren door den Kapitein M. M. KWINT.

Toebehoorende aan de Erven wijlen den Kapitein M. H. KWINT en Vrouw.

III. Eene nette, weldoortimmerde BEHUIZING, get. H, 113, staande op vrij eigen grond, te *Groningen*, in de Batjesstraat, Noordzijde, op den hoek van den Pausgang.

IV. De EIGENDOM van 78 R. BEHUISDEN GROND en LAND, gelegen te *Wagenborgen*, onder beklemming in gebruik bij J. J. BIELEVELD, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende huur van *f* 10—00.

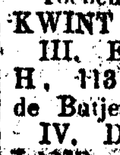
Om te aanvaarden perceel een op den 1sten Maart 1855, perceel twee 8 dagen na den Toeslag, perc. drie op den 1sten Mei 1855 en perc. vier dadelijk na den Toeslag. — Te bezien perceelen I en III op den Verkoopdag van 2—4 uur en perceel II van heden af.

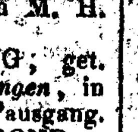
Informatiën zijn te bekomen te *Groningen* bij den ondergeteekenden Notaris, en te *Schiedam* bij den Mr. Zeilmaker J. R. ZEILSTRA, bij wien ook de Veilconditiën ter inzage voorhanden zijn, gelijk mede ten Kantore van den Notaris en ten Huize van Verkoop.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

Woensdag den 17den Januarij

1855, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zullen, ten verzoeke van de Erven wijlen den Scheepskapitein M. H. KWINT, vóór en in de Behuizing te *Groningen*, in de Havenstraat, worden verkocht:

Onderscheidene **HUISMEUBELEN**, waaronder EIKENHOUTEN KABINET, BUREAU, LADE-, UITTREK- en andere TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KAGCHEL, PORSELEIN, KOPER, TIN, IJZER, BLIK, GLAS en AARDEWERK, **GOUD**, **ZILVER**, waaronder GOUDEN OORIJZER, BEDDEGOED, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, ENZ. Te bezien des daags vóór den Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 12den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene beklante, wél ter nering staande ***BROODBAKKERIJ***, get. N 131, op vrij eigen grond, in de N. Boteringestraat, op den hoek van de Violenstraat alhier, wordende door Mej. de Wedw. J. WONINK in eigendom bewoond.

II. Een TUIN, gelegen in eene mandeelige Steeg, Oostzijde in de N. Boteringestraat bij dezelfde in gebruik.

III. Eene KOOPMANS BEHUIZING met ruime KORENZOLDERS, R 120, op vrij eigen grond, Zuidzijde in den Kostersgang of Winschoterveerstraat alhier, met de **Koopmansgereedschappen**, wordende door H. LEEMHUIS bewoond, en eene WONING daarnaast, R 121, wordende door S. SIKKENS bewoond.

IV. Eene WOONKAMER, S [illegible], in den Kruidhuisgang bij de *Nieuwstraat* alhier, door de Wedw. SCHEFFERS bewoond.

V. Eene DITO, R 415, in een' gang tusschen de 1ste en 2de Drift in de Prinsenstraat, door de Wedw. LAMMERS bewoond.

VI. Eene DITO, I 16, met OPEN PLAATS en gebruik van een' mandeeligen PUT, Zuidzijde in den Uurwerkersgang, door BOERS bewoond.

VII. De EIGENDOM eener BEHUISDE HEEMSTEDE te *Noordbroek*, bij A. H. DAANJE in gebruik, 's jaars op Michiel voor *f* 3,00.

Om te aanvaarden: perceelen I, III—VI op den 1sten Mei, II op Gregorie a.s., VII dadelijk na den Toeslag.

Te bezien de 6 eerste perceelen op den dag van Verkoop en daags bevorens, namiddags van 1—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 26sten Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

Eene neringrijke **KOOPMANS BEHUIZING**, waarin eene ***Broodbakkerij***, get. D, 47, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD, Oostzijde in de Oosterstraat alhier, wordende door den Bakker N. WIARDI in eigendom bewoond. — Hierover kan ongeveer 2/3 van den Koopschat blijven uitstaan.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG den 18den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein B. TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Eene groote en aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, staande en gelegen te *Groningen*, aan de Vischmarkt, met TUIN en BLEEKVELD, get. letter K no. 229.

II. Een' ruimen STAL met KOETSHUIS.

III. Een ruim PAKHUIS, waarin een OLIEKELDER.

IV. Eene ruime WOONKAMER, get. K no. 17.

De drie laatste perceelen allen gelegen in den Achter-den-Muur tusschen de Zwanen- en Stoeldraaijerstraten te *Groningen*.

Alles laatst bewoond en in gebruik geweest door wijlen Mej. N. HAVINGA OORTWIJN.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1855. Te bezien, op KAARTJES, ten Kantore van den Notaris te bekomen, den dag vóór en op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10 tot des namiddags 3 uur.

De Verkoop-conditiën en Eigendomsbewijzen zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,

Notaris.

*** De GEANNONCEERDE VERKOOP van de **BEHUIZING** van den Heer J. DE VRIES, op den 10den dezer, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, zal **GEEN VOORTGANG HEBBEN.**

Mr. E. VAN EERDE,

Notaris.

*** Mr. **P. BRONGERS**, Notaris te *Mensingeweer*, zal, op VRIJDAG den 5den Januarij 1855, des namiddags te vier uur, ten Huize van de Weduwe BULTHUIS, te *Mensingeweer*, publiek te Koop presenteren:

I. De VASTE BEKLEMMING van twee Bunders, negentig Roeden en zeventig Ellen GROENLAND, te *Eenrum* gelegen, 's jaars tot huur doende *f* 30—00.

II. Den EIGENDOM van 5 Bunders, 73 R., 70 E. LAND, gelegen te *Maarslag*, onder vaste en onopzegbare beklemming in gebruik bij E. T. WIJDEVELD, voor eene jaarlijksche huur van *f* 40—00.

III. Den EIGENDOM van 4 Bunders, 91 Roeden en 30 Ellen LAND, gelegen te *Maarslag*, onder vaste en onopzegbare beklemming in gebruik bij K. T. WIJDEVELD, voor eene jaarlijksche huur van *f* 42—00.

IV. Den EIGENDOM van één Bunder, vier Roeden en veertig Ellen BEHUISD LAND, gelegen te *Maarslag*, onder vaste en onopzegbare beklemming in gebruik bij E. K. WETSEMA, voor eene jaarlijksche huur van tien gulden.

Alles toebehoorende aan F. D. VAN OOSTEN, Landbouwer te *Mensingeweer*.

P. BRONGERS.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 5den Januarij 1855, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke van G. H. WALDINGA en Vrouw, en ten Huize van H. J. HERTOG, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, voorzien van onderscheidene Vertrekken, geschikt tot vele Affaires of voor een' Rentenier, met derzelver EIGEN HEEM, grooten TUIN en eene Kamp LAND, te zamen groot 1 B., 28 R., staande en gelegen aan den Grindweg te *Hellum*.

Mr. J. D. TRESLING.

De VERKOOP der BOERENPLAATS *WIJCHGELSERF*, te *Schildwolde*, zal **geen voortgang hebben.**

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke en ten Huize van JAN WILLEMS MULDER, te *Martenshoek*, op ZATURDAG den 6den Januarij 1855, des avonds te 5 uur, publiek verkoopen:

I. Deszelfs neringrijk **LOGEMENT** met HEEM, TUIN en STALLING, staande en gelegen te *Martenshoek*, bij het Verlaat, Noordzijde; en

II. Eene **BEHUIZING**, zijnde een *KRUIDENIERSWINKEL* en *BAKKERIJ*, met HEEM en TUIN, mede aldaar, ten Zuiden van het Verlaat staande en gelegen, bewoond door de Wedw. S. H. VINK.

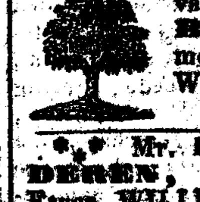
Te aanvaarden op den 1sten Mei 1855; te betalen in 2 termijnen, den 1sten Mei 1855 en den 1sten Mei 1856, telkens de helft

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA,

Notaris.

*** Op ZATURDAG den 6den Januarij 1855, des morgens te 10 uur te beginnen,

PUBLIEKE VERKOOP

van pl. m. 400 stuks **EIKEN** en andere **BOOMEN**, op Stam staande te *Valthe*, Gemeente *Odoorn*, en toebehoorende aan de Wedw. WILLEM NIJENHUIS en CONS., te *Valthe*. (*Notaris*: *Mr.* C. E. KNIPHORST.)

*** Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, ten verzoeke van de Erven WILLINGE, te *Enumen*, op MAANDAG den 8sten Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek verkoopen:

"ENDOM van ongev. 27 B., 84 R., 90 te *Ezinge*, bij de Weduwe M. M. SMITH ... ming in gebruik, voor eene jaarlijks, op ... verschijnende huur van *f* 190—00.

... n EIGENDOM van ongev. 20 B., 52 R., 80 E. ..., gelegen te *Klein-Garnwert*, Gemeente *Winsum*, bij ... MULDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, ... eene jaarlijks, op Midwinter verschijnende huur van ... 100—00.

III. Den EIGENDOM van ongev. 7 B., 48 R., 20 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij denzelfden onder beklemming, in gebruik, voor eene jaarlijks, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 40—00.

IV. Den EIGENDOM van 1 B., 89 R., 90 Ellen LAND, gelegen buiten de Steentilpoort te *Groningen*, bij D. B. BOLT en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks, op den 1sten November verschijnende huur van *f* 60—00.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B. LAND, gelegen te *Niehove*, bij J. K. HOMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks, op Midwinter verschijnende huur van *f* 10—50.

De Conditiën, alsmede de Bescheiden, zullen ten dage van Verkoop, van af des namiddags 3 uur, in het Verkooplokaal aanwezig zijn.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, ten verzoeke van de Erven van Mevrouw de Douairière LEWE VAN NIJENSTEIN, op **VRIJDAG** den 12den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. BULSING, aan de Groote Markt, publiek verkoopen:

I. Eene roijale **HEEREN BEHUIZING**, staande Noordzijde aan het Akerkhof, met STALLING en KOETSHUIS, doende jaarlijks tot Geldsrente aan de Ned. Herv. Gemeente te *Groningen* *f* 5—44.

II. Den EIGENDOM van 64.30.10 E. *Land*, gelegen te *Uithuizen*, onder beklemming in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van *f* 490—00, bij POPKO BERENDS WESTERHUIS en Vrouw.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martini-Kerk, vroeger No. 286, thans No. 401.

De Bewijzen van Eigendom zijn van 10—12 uur te zien ten Kantore van Mr. T. L. VAN IDDEKINGE, alwaar tevens KAARTJES zijn te bekomen, om de Behuizing te bezigtigen, daags vóór den Verkoop van 11—1 uur en van 2—4 uur.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Weduwe en Erven HINDRIK A. TIMMERMAN, op DINGSDAG den 9den Januarij 1855, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder VAN DER LOEFF, te *Nieuwe Schans*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en TUIN, door de Weduwe H. A. TIMMERMAN bewoond.

II. Eene BEHUIZING en TUIN, naast de voorgaande, bewoond door PIETER J. SCHELTENS, en

III. Een stuk TUINGROND, groot ongeveer 5 Roeden, alles vrij en eigen, staande en gelegen aan den Ouden Dijk, gemeente *Beerta*; — voorts

IV. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen aan de Oude Zijl, gemeente *Nieuwe Schans*, toebehoorende aan de Erven GEERT ALBERTS BRON en Vrouw.

Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van G. F. BÖHME en Vrouw, op MAANDAG den 15den Januarij 1855, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder A. S. NIES, te *Winschoten*, in openlijke veiling verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van den *Tuin* en 2 Akkers *Bouwte*, staande en gelegen te *Sint Vitus-holt*, onder *Winschoten*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 20—00.

Mede zullen alsdan publiek ter Verkoop worden aangeboden:

ELF GRAVEN op de Nieuwe Begraafplaats te *Winschoten*.

De Verkoop-Conditiën liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt ten verzoeke en ten Huize van Mej. WISSEMANN, Logementhouderschе te *Winschoten*, op MAANDAG den 22sten Januarij 1855, des avonds te zes uur, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, voorzien van onderscheidene BOVEN- en BENEDENVERTREKKEN, ruime ZAAL en verdere GERIJFELIJKHEDEN, zijnde sedert eene reeks van jaren het neringrijk ***Heeren-Logement***, met ruime SCHUUR, STALLING en BLEEKVELD, staande en gelegen aan de Langstraat en het Hoofddiep te *Winschoten*.

II. Eenen grooten **TUIN** en APPELHOF, waarin onderscheidene fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN, onmiddelijk achter Perceel I gelegen, groot 42 Roeden, 10 Ellen; — en,

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 90 Roeden, 60 Ellen oud *Groenland*, achter Perceel II gelegen, jaarlijks tot vaste huur doende *f* 52—00.

Gemelde Goederen kunnen dagelijks door de Gegadigden worden bezigtigd, terwijl de Conditiën van Verkoop ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de beneficiaire Erfgenamen van wijlen HARM G. SMID en JANTJE T. BLEEKER, in leven Echtelieden, op VRIJDAG den 26sten Januarij 1855, des avonds te 5 uur, ten Huize van de Weduwe R. S. VAN DER VEEN, te *Finsterwold*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, zijnde eene neringrijke ***Herberg***, met SCHUUR en STALLING, benevens de VASTE BEKLEMMING van den daarbij behoorenden *Tuin*, *Appelhof* en het daarachter gelegen *Bouwland*, te zamen groot 1 Bunder, 44 Roeden, 90 Ellen, staande en gelegen te *Finsterwold*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 23—15.

II. Den EIGENDOM van een gedeelte van perceel I, groot *f* 20—00.

III. Eene afzonderlijke SCHUUR en den daarbij behoorenden GROND, tegenover het eerste Perceel, jaarlijks tot grondpacht doende *f* 3—00.

IV. Den EIGENDOM van Perceel III.

V. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 99 R., 60 E. *Land*, aan den Weg naar den *Hardenberg* gelegen, doende jaarlijks tot huur *f* 16—00.

VI. De VASTE BEKLEMMING van 5 B., 05 R., 30 E. *Land*, te *Finsterwolder-Polder* gelegen, doende jaarlijks tot huur *f* 96—23; — en

VII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede* en *Tuin*, te *Finsterwold* gelegen, in gebruik bij de Weduwe R. S. VAN DER VEEN, voor eene jaarlijksche huur van *f* 5—00.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Verkoophuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van de Erven HINDRIK WUBBES TIMMER en Vrouw, op DINGSDAG den 30sten Januarij 1855, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder W. K. NIEBORG, te *Finsterwold*, publiek verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING der daaronder behoorende *Landerijen*, te zamen groot 10 Bunders, 52 Roeden, 70 Ellen, doende telken jare op Michiel tot vaste huur *f* 88—00.

II. Eene BEHUIZING en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING van de daarbij behoorende LANDERIJEN, groot 5 B., 61 R., 60 E., zullende inkomstig jaarlijks op Martini tot vaste huur doen *f* 40—00.

III. Den EIGENDOM van Perceel II, groot *f* 10—00.

IV. Eene BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING der daaronder behoorende LANDERIJEN, groot 7 B., 04 R., 10 E., doende jaarlijks tot vaste huur *f* 25—00.

V. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 88 R., 50 E. BOUWLAND, nabij *Finsterwold* gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 33—60; en

VI. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 87 R., 90 E. *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 32—00; — alles staande en gelegen op den *Hardenberg*, Gemeente *Finsterwold*.

De Verkoop-Conditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Verkoophuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats, zal binnen kort te *Scheemda*, ten verzoeke van Mevrouw de Weduwe wijlen den Heer Mr. A. E. STHEEMAN, publiek worden verhuurd:

I. 1½ Bunder GROENLAND, Oostwaarts te *Scheemda* gelegen.

II. 1 B., 40 R., 10 E. GROENLAND, te *Exta*.

III. 2 B., 17 R., 40 E. GROENLAND, in het *Exterhamrik*.

IV. 2 B., 85 R., 80 E. GROENLAND, mede aldaar.

V. Een TUIN, met SINGEL en GRACHT, te *Exta*, groot 44 R., 30 E.; — en

VI. Pl. min. 1½ Bunder BOUWLAND, te *Scheemdameer*, Gemeente *Scheemda*, gelegen.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris*.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op WOENSDAG den 17den Januarij 1855, des voormiddags te 11 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Middelstum*, publiek bij Strijkgeld veilen en verkoopen:

I. Eene ruime BEHUIZING, no. 42, met de BEKLEMMING van de HEEMSTEDE, den GROND en TUIN, doende jaarlijks tot huur *f* 5—50 en het zesjarig Geschenk, gelegen aan de Straat, in huur bewoond door den Heer WIERINGA.

II. Eene nette BEHUIZING, no. 82, met de BEKLEMMING van derzelver HEEM, GROND en TUIN, doende des jaars tot huur *f* 4—50 en het zesjarig Geschenk, gelegen ten Oosten de Kerkstraat, behoorende aan ALSTJE W. WARNDERS, Echtgenoot van B. H. OOSTERBEEK.

III. Eene BEHUIZING, no. 75, met de BEKLEMMING van het HEEM, den GROND en TUIN, groot 12 R., 90 E., doende des jaars tot huur *f* 5—00, vrij van het zesjarig Geschenk, gelegen in de Kerkstraat, bewoond door JOHANNES HENDRIKS. Alles staande in het Dorp *Middelstum*. Om op den 1 ten Mei te aanvaarden.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Woensdag den 17den Januarij

1855, zal publiek worden verkocht, in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, des avonds te 6 uur, bij kontant Geld: het **KOFSCHIP** genoemd ***Johanna***, groot 124 Tonnen of 90 Roggelasten, met KOMPLETEN INVENTARIS, en voorzien van een goed CERTIFICAAT van de ***Veritas***; liggende te *Rotterdam*, gevoerd door Kapt. G. W. BAKKER.

Te bevragen bij denzelven te *Sappemeer*, of bij de Heeren KUIPER VAN DAM en SMEER te *Rotterdam*.

PUBLIEKE VERKOOP

van het hecht en sterke **VIER-** en **ACHTKANT** met KAP, ROEDEN, GAANDE WERKEN en ZWICHTSTELLING van eenen in werking zijnde **bovenkruijers Houtzaagmolen**, zeer geschikt voor een **Koren**, **Pel** of **Olliemolen**, zoomede voor **Watermolen**; zullende vóór de Verkooping de som worden bepaald waarvoor de Verkooper het vierkant wil blijven behouden, indien de Kooper zulks mogt verkiezen.

De Verkoop zal plaats hebben te *Slechtwijk*, ten overstaan van den Notaris **P. J. FABIUS**, op WOENSDAG den 17den Januarij 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van W. VAN DER PLAS.

De Molen is dagelijks te bezigtigen, de Verkoop-Conditiën zullen ter lezing liggen ten Kantore van gemelden Notaris, bij wien tevens op *franko* aanvrage verdere informatiën te bekomen zijn.

UIT DE HAND TE KOOP;

Eene groote, hecht-sterke en goed betimmerde **BEHUIZING**, in het midden der Oude Ebbingestraat, lett. A no. 79, en aldaar nader informatie.

*** De Ondergeteekende heeft de eer zijnen geachte Handelsvrienden door deze kennis te geven, dat de tusschen hem ondergeteekende en den Heer C. E. BREMER bestaan hebbende **VENNOOTSCHAP** is **ontbonden**.

Hoezeer uitsluitend het REGT hebbende verkregen, mij ook voor het vervolg van de FIRMA BREMER & BERKHOUT te mogen blijven bedienen, heb ik echter besloten die Firma met primo Februarij 1855 te doen ophouden; zullende na dien tijd de HANDEL in **FRANSCH PORSELEIN, TAFELSERVIEZEN, STOLPEN** en **BLOEMVAZEN**, door mij gedreven worden alléén op mijnen naam.

Mij bij deze beleefdelijk aanbevelende.

W. C. BERKHOUT.

Het MAGAZIJN en KANTOOR blijft gevestigd **Singel** tusschen de *Gasthuis-Molen-* en *Huiszittensteeg*, G 317.

AMSTERDAM, 1 Januarij 1855.

Erkentelijk voor de gunst, welke mijne geëerde **Stad-** en **Landgenooten** mij in het gepasseerde jaar hebben bewezen, kan ik niet nalaten, bij het begin van dit **jaar, hun allen datgene toe te wenschen, wat ieder tot zijn geluk noodig** ... wier lust moogt gevoelen, mij op nieuw met die WERKZAAMHEDEN en LEVERANTIËN te bevoordeelen, die ik ruim in staat ben als

KAMERBEHANGER EN MEUBELMAKER

aan te bieden en mij bij gevolg ook **vriendelijk aanbeveel.**

Met Hoogachting,

UEd. Dw. Dn.
A. GRAVENDAHL.

GRONINGEN, 1 Januarij 1855.

P.S. **2 BEHANGERSKNECHTEN** kunnen, wanneer ze hun Vak goed verstaan en oppassend zijn, **vast werk** bij bovengenoemde bekomen.

TWEE of DRIE

ZEILMAKERSKNECHTEN

kunnen **geruimen tijd** werk bekomen bij

VAN DER GOOT & BARENDS.

Adres bij Js. VERHOEF, Mr. *Zeilmaker*, aan de Zuiderhaven te *Groningen*.

In eene onlangs voor de Arrondissements-Regtbank te Dordrecht gevoerde procedure tusschen de Administratie en eenen bakker aldaar, is het door bevoegde deskundigen uitgemaakt, dat zelfs bij scheikundig onderzoek het Roggemeel en het Tarwemeel niet met zekerheid van elkander te onderscheiden zijn.

(*N. Rott. Ct.* 11 Dec. ll.)

Wij stippen dit aan om den lezer te doen opmerken, hoe weinig men op de verklaringen kan rekenen, die de Revalenta-bestrijders zoo driest voorop zetten en hoe veeleer onder de Geleerden, zij, die de Revalenta in aanwending brengen, om er de werking van na te gaan, onze achting verdienen boven diegenen, die ze veroordeelen zonder onderzoek, zonder de werking er van te zien en onder den invloed van verouderde vooroordeelen, of welligt ook omdat het slechts een voedingsmiddel is en geen deel uitmaakt van de geleerde Pharmacopaea.

DU BARRY'S

Aan de Heeren DU BARRY en Co.

Uwe **REVALENTA ARABICA** heb ik aangewend in eene ziekte, welke tot dusver alle mogelijke bekende geneesmiddelen getrotseerd heeft, namelijk bij „*Maagkanker*" en wel met het schitterendste gevolg. Dit middel doet niet alleen het onafgebroken braken bij den Maagkanker ophouden, maar herstelt ook zelfs de spijsvertering en de bloedbereiding, zoodat in dit geval de Revalenta Arabica niet slechts als voedingsmiddel, maar als een wezenlijk geneesmiddel moet aangezien worden. Ongetwijfeld zal dit uitmuntende Meel ... in alle andere slepende ongesteldheden der spijsverteringswerktuigen. Ik heb het ook in eenen hardnekkigen windkolijk aangewend met de beste uitkomst, waarom ik dit versterkende Meel als eene voortreffelijke, heilzame gave der natuur beschouw.

Dr. **GATTIKER**, in Zurich.

REVALENTA ARABICA

Dezelfde onzekerheid, die bij het Rogge- en Tarwemeel bestaat, schijnt bij al de analysen der Revalenta te bestaan; waarom zegt anders de een dat het linzen-, anders dat het boonen-, erwten-, maïsmeel is? Waarom vindt de een er curry, anderen peper, verw, ... de roode ... in?

Reeds deze uiteenloopende beoordeelingen zouden, als er nog bewijzen noodig waren, een sterk en duidelijk bewijs tegen ... Revalenta-mannen zijn.

Gelukkig is hun getal tegenwoordig zeer klein.

Nadat mannen als Dr. GATTIKER, Dr. GRIES, Dr. WURZER en Dr. NERAND hun zegel er aan gehecht hebben, begint men meer omzigtig te werk te gaan.

De **REVALENTA** geneest de volgende ziekten, die uit eene slechte spijsvertering ontstaan, als: hardlijvigheid, roode loop, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, maagkanker, diarrhaea, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, aangezigtspijn, aanhoudende benauwdheid, ontsteking van nieren en blaas, gravel, roos, vallende ziekte, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ... pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, ..., bleekzucht, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, ..., algemeene verzwakking, verlamming, verschillende rheumatische aandoeningen, jicht, hoest, aamborstigheid, benauwdheid op de borst, slijmziekte, ongeduldigheid, slapeloosheid, beving, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, waanzin en eene menigte andere ziekteverschijnselen, die men niet weet te noemen nog te rangschikken. Zij neemt de oorzaak der ziekte weg, door de spijsverteringswerktuigen te herstellen en de sappen te verbeteren.

Zij is bovendien het beste voedsel voor kinderen en zwakken in het algemeen, daar zij zelf in de zwakste magen niet verzuurt, noch strijdig is met eenen gewonen leefregel of goed krachtig voedsel. Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken en waterpokken maakt ze alle medicijn overbodig, daar zij alle branderigheid en koortsachtigheid wegneemt.

De prijs der **REVALENTA** is:

Kleine Bussen	1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
voor 87½ Ct.	*f* 2.00	*f* 3.50	*f* 8.00	*f* 16.00

	1 ℔	2 ℔	5 ℔	10 ℔
DUBBEL GEZUIVERDE	*f* 4.00	*f* 7.00	*f* 16.00	*f* 24.00

Hoe grooter de Bus, hoe voordeeliger de verhouding tusschen prijs en gewigt.

Eene Brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt *gratis* afgegeven.

Zij is te verkrijgen in ondervermelde Dépôts.

Te *Amsterdam* in het **VERKOOPHUIS**; te *Appingedam* bij S. RITSEMA; te *Assen* bij H. P. A. v. GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEIJZER; te *Groningen* bij E. BIKKERS en M. GAARBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Noordbroek* bij W. B. TEDINGA; te *Bedum* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Stads-Kanaal* bij H. KEKKEL; te *Steenwijk* bij K. TIMMERMANS; te *Veendam* bij S. SAVENIJE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen* bij de Heeren C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.